

BÁCSMEGYEI NAPLÓ

XXIV. évfolyam

Szobotica, SZOMBAT 1923. január 6.

5. szám

Megjelenik minden reggel, ünnep után és hétfőn délelőtt
TELEFON SZÁM: Kiadóhivatal 8-56, Szerkesztőség 5-1)

Előfizetési ár negyedévre 90 dinár

SZERKESZTŐSÉG: Kralja Alexandra-utca 4 szám alatt
Lindóhivatal: Kralja Alexandra-utca 1 (Lolbach-palota)

Utolsó nemzedék

H. G. Wells, a szocialista meggyőződésében ritka agilitású és kitűnő tollú angol író egy kulturánkéton — amelyet az a kérdés dominált, hogy mi lesz az európai kultúrával — minden habozás nélkül azt felelt: el fog pusztulni, elvesz ebben a nagy és förtelmes kataklizmában, amely manapság hatalmasodik el legerőteljesebben Európában, H. G. Wells szocialista író, aki világnézetében túlközel áll a marxizmushoz: jóslása az európai kultúra jövőjéről tehát, azt mondhatnók programszerű beszéd, szocialista jóslás, politikailag a proletárfronthoz tartozó olyan ember jövődölése csupán, akinek ezt a tragikus feleletét csupán azért illik komolyan venni, mert Wells nem az intellektus, aki mindenkor jól meg nem gondolja azt, amit kimond. Ez volna és ez lehetne a legelfogadhatóbb kifogás, amit Wells jóslása ellen felhozhatnók lelkiismeretünk megnyugtatóra, élénk és kifogyhatatlan optimizmusunk táplálására — ha a neves angol író mellett az említett ankéton nem látnánk hasonló véleménnyel olyan embereket, olyan reprezentáns neveket, akikre egészen nem lehet rábizonyítani azt, hogy szocialisták és hogy a polgári Európa ellenségei. Konzervatív felfogásokról híres tudósok, kulturkitűnőségek vannak együtt meggyőződésben H. G. Welssel, akik ha nem is az angol író nyíltságával és határozottságával szögeznek le ezt a felfogásukat — kétségeikben, hitetlenségeikben vele vannak Európa kulturájának jövőjét illető véleményükkel.

Európa kulturája tehát el fog pusztulni és ez a pusztulási processzus már túl is van a kezdő periódusokon. Hogy igaz-e ez, hogy bekövetkezik-e a jövődölés, ez ma még lehet vitakérdés, de hogy az európai kulturerők a romlás szélén vannak: ezt ma már nem lehet letagadni. Akik csak egy kis önállósággal és tiszta szemmel robotolják le a napokat Európa földjén — azoknak igazat kell adni ebben a kérdésben H. G. Wellsnek, igazat kell adni szó nélkül. Pusztul, romlik ma a kultúra a kontinensen — amint-hogy pusztul, romlik Európában az ipar, a gazdaság — és az emberélet is. Az anyagi sülyedéssel ma együttjár a szellemi hanyatlás is: ez annyira kétségtelenül igaz, hogy ezen már nem szabad főnökködni, ezen már csak elbúcsulni lehet annak, akinek van még köze a pusztuló Európához...

Ezer jel — fűben, fában, kőben. gondolatban, lázadásban és fel-

mozdulásban — figyelmeztet arra: az utolsó nemzedéke vagyunk világrendünknek, az utolsó generáció abban a történelemben, a mit mi legujabb kornak neveztünk s a technika csodáival s a tökehalmozódások s munkanyomorok elefantiazisával mértünk fel. Mi vagyunk magvában szakadt fia a dushajtású elődöknek, akik csak vissza nézni tudunk vér függőnyön át a mult virágos rétejeire, áldott lankáira, játékos bárány felhőire, de magunk előtt nem látunk semmit. Minél reménytelenebb a megalanságunk, annál jobban ragaszkodunk a mult emlékeihez. Mit tudunk átmenteni régi világunkból az újba? Öröm marad-e, ami öröm volt, a multak bánati szomorítani fogják-e az új világok vándorát. Mit vinnénk magunkkal régi világunkból, ha mint Noé átevezhetnénk az idők

özönén? Semmit sem tudunk, csak kérdezni. Örökké változatlanok maradnak a kérdések és örökké rövid életűek a feleletek. Ma még csak azt tudjuk, hogy a gyermekeink nem azokon az utakon fognak járni, amelyeken mi elbuktunk, nem azokat a dalokat fogják énekelni, amik fáradtan hullottak ki a mi szánkából, nem azt a harcot fogják harcolni, a minek mi rokkantjai vagyunk. De mi csak a pusztulást látjuk előre, az építést nem. Jósolni tudunk, mint az őszövetség profétái, a templom lerombolásáról és szét-szórtatásunkról, de nem látjuk előre — vak vértések, süket dalnokok, őrvongó Kassandrák — nem látjuk előre fenséges alakját annak az új Messiásnak, ki pusztuló világunk romjaiból, széthulló hitünk törmelékeiből fölépíti a boldogabb emberiség új világát.

A párisi konferencia hatása alatt elnapolják a lausannei békeértekezletet is

Lausanneból jelentik: A párisi konferenciáról érkező kedvezőtlen hírek miatt a lausannei békeértekezletet gyorsan be fogják fejezni. A nagyhatalmak „Comité des Coordination”-ná alakultak, hogy a békeszerződést az eddigi megállapodások alapján irásbafogadják és aláírják. Nagy nehézségek okoz azonban, hogy a törökök

továbbra is mereven kitartanak eddigi álláspontjuk mellett. Londonban hivatalosan is megerősítik azt a hírt, hogy a párisi értekezlet kedvezőtlenül befolyásolja a londoni békekonferenciát. Angol politikai körökben az a vélemény uralkodik, hogy az események hatása alatt a keleti békekonferenciát rövidesen elnapolják.

Hajszá a mandátumért

A vajdasági radikálisok új képviselőket akarnak — Ki lesz a beográdi képviselő? Egy titokzatos utazás

A politikai életet teljesen a választások előkészítései uralkodják. A parlament üres, a volt képviselők a vidéket járják, csak a főbizottságok tagjai működnek és verik vissza a sok mandátum-vadász ostromát. A mai nap politikai eseményeiről a következő tudósítások számolnak be.

Demokrata szervezkedés Délserbiában

Beogradból jelentik: Délserbiában az egyes demokrata párt-szervezetek között ellentétek merültek fel. Ezért a párt központi bizottsága Sumenkovic és Anasztaszevic képviselőket leküldötte Délserbiába, akik Skopljeba több konferenciát tartottak a demokrata szervezetek képviselőivel. Mint a Politika jelenti, a kiküldöttek sikerrel végezték el missziójukat s az összes ellentéteket kiküszöbölték.

A minisztertanács

pénteken ülést tartott, amelyen elsősorban a külpolitikai helyzet-ről tanácskoztak.

A muzulmánok belépése a kormányba még mindig nincs végleg rendezve, mert a muzulmánok designált miniszterei még nem érkeztek meg Beogradba.

Mint Szarajevóból jelentik, Sevcics és Omerovic pénteken indultak el Szarajevóból és szombaton reggel érkeznek meg Beogradba.

Szóba került a minisztertanácsban az erdő- és bányászati miniszterium műszerszükséglete is és elhatározták, hogy a szükséges műszereket Németországból a jóvátételi számla terhére rendeljék meg.

Elégedetlenek a vajdasági radikálisok

A „Radikal” szerint a vajdasági radikális képviselők elvesztették választóik bizalmát. A párt főbizottságához állandóan érkeznek a nép köréből olyan indítványok, hogy az új jelöléseknél ne vegyék figyelembe a volt képviselőket. Csütörtökön Somborból, Pancsevórol és Pecsévórol érkeztek kül-

döttségek a főbizottsághoz és kérték, hogy olyanokat jelöljenek az eddigi képviselők helyett, akik az eredeti pártprogramhoz mindig hívek maradtak, mert különben pártszakadás veszélye fenyeget.

A Politika és a többi demokrata lapok is olyan novisadi tudósításokat közölnek, hogy a választók elégedetlenek az eddigi képviselőkkel. Különösen Sevcics Szimo ellen hangzik sok kifogás. Prodanovic Zsifko dr. és Vilics Marko sem fognak a lap szerint többé fellépni.

Harc a beogradi mandátumokért

Beograd városa két képviselőt választ, ezért a két mandátumért azonban nagy harcot fognak vívni egymással a pártok. Komoly esélye csak a radikálisoknak, demokratáknak s kommunistáknak van.

A jelölések az egyes pártokon belül még nem történtek meg. A radikálisok listavezetőjeképen Pasicsot emlegetik, ez azonban még nem végleges, mert Pasicsot sok más kerület is megakarja nyerni listavezetőnek, sokat várva nevének presztizsétől. Második radikális jelölt valószínűleg Stojadinovic pénzügyminiszter lesz.

A demokraták még annyira sem jutottak a jelöléssel. Sok jelölt nevet emlegetik, közöttük Pajevics Gyura alpolgármestert, Tadic Mihály törvényszéki elnököt, Gyurics Mihály, Radonkovic Budimir és Jecsmenica Milan kereskedőket, valamint Civarcs Koszta újságíró is, a Dnevnik szerkesztőjét.

A kommunisták meg fogják kísérelni a két évi börtönre ítélt Markovic Szima felléptetését.

Az athéni követ titokzatos missziója

Megirtuk tegnap, hogy az athéni jugoszláv követ, Balugdzsics, Beogradba érkezett és a kormányt a szaloniki-i kikötő kérdésében informálta.

Balugdzsics beogradi utazásaihoz azonban rendszerint belpolitikai kombinációkat is szoktak fűzni, ami ez alkalommal sem maradt el. Protics lapja, a Radikal ugyanis azt a Pribicsevicshez közelálló körökből eredő hírt közli, hogy Pribicsevics az Ullstein-távíratíri ügynökség chifre-távíratíri útján szólította fel párthívet, Balugdzsicsot arra, hogy j jjon Beogradba. Pribicsevics ugyanis Balugdzsics befolyását, aki rokona a királynak, a Pasics-kormány ellen akarja felhasználni, hogy azt még a választások előtt megbuktassa. — Balugdzsicsnak sikerült utjához tiszta diplomáciai ürügyet találni, utjának igazi célja azonban a tiszta radikális kormány megbuktatása és a demokraták kormányra juttatása.

A suboticei kereskedők Manojlović Milánt kívánják a suboticei vasutigazgatóság élére

Csak ma került nyilvánosságra az új vasutigazgató kinevezése és máris mozgalom indult meg az érdekeltek körében, hogy egyöntetűen tiltakozzanak Manojlović Milán mérnök, helyettes-igazgatónak a kinevezésénél történt mellőzése miatt.

A suboticei vasutigazgatóság személyzete elhatározta, hogy görögkeleti karácsony után monstre küldöttséget küld a kormány elé, amely a vasutasok nevében kéri fogja, hogy a suboticei vasutigazgatóság vezetésével Manojlović helyettes-igazgatót bízzák meg. Hasonló mozgalom indult meg a suboticei kereskedők és iparosok körében is, akik szintén küldöttségileg fogják a kormányt megkérni, hogy az igazgatói állást az eddigi helyettes-igazgatóval töltsék be, mert az ő személyében a suboticei igazgatóság területén a vasut zavartalan működésének biztos garanciáját látják.

Csodálatos, hogy akkor amikor a közlekedésügyi miniszter nagyhangú kijelentéseket tett a vasut szükséges megjavításáról, akkor olyan komoly szakértelemmel rendelkező szakembert, mint aminő Manojlović Milán egy könnyed kézműveléssel mellőzik. Sem a vasutnak, sem a közönségnek nem lesz haszna belőle, ha újból ismeretlen embert állítanak a nagykiterjedésű suboticei igazgatóság élére.

A pápai nuncius Beckereken

Beckerekről jelentik: Pellegri-netti pápai nuncius pénteken délután Beckerekre érkezett. A főpapot az állomáson az egyházi testületek megbízottjai, Alexics Bogoljub polgármester és Taics Pera rendőrfőkapitány fogadták.

A pápai nunciust az állomásról díszmenettel kísérték be a városba, a katolikus nagytemplom elé, ahol Raics Szvetiszláv alispán vezetésével a politikai hatóságok és a város valamennyi felekezetének képviselői gyűltek össze, hogy a katolikus világ főpapját üdvözöljék. Elsőnek Raics Szvetiszláv alispán köszöntötte Pellegri-nettit, majd a felekezetek szónokai intéztek hozzá beszédet. A főpap az üdvözlésekre röviden válaszolt, mely után áldást osztott az összegyűlt tömegnek.

Este a város utcáit a pápai nuncius tiszteletére kivilágították.

Behívták

fegyvergyakorlatra a volt tartalékos tiszteket

A behívottak még nem kapták vissza rangjukat

Eddig csak szórványosan történtek egyes olyan katonai behívások, amikor volt osztrák-magyar tartalékos tiszteket hívtak be katonai szolgálatra. Ezekben az esetekben is visszáságokat idézett elő az a körülmény, hogy a behívottak nem kapták vissza tiszti rangjukat.

Most azonban ez a sérelem általánossá válik, mert pénteken délután az 1887—1897. évfolyamokhoz tartozó volt tartalékos tiszteket egy része egy havi fegyvergyakorlatra kapott behívót, amelynek értelmében az érdekelteknek szombaton reggel már jelentkezniük is kell a város katonai ügyosztályánál, illetőleg a katonai kiegészítő parancsnokságnál.

A behívottak legnagyobb része

már közvetlenül utósorozása után nyújtotta be tartalékos tiszti rangjának visszaadására vonatkozó kérését az illetékes katonai parancsnokságoknál, azonban arra mindeközéig nem kapott semmiféle elintéztést. Így tehát előáll az a helyzet, hogy a volt tartalékos tiszteket, volt hadnagyok, főhadnagyok, sőt századosok is, most rangfokozat nélkül kénytelenek bevonulni fegy-

vergyakorlatuk teljesítésére.

Ez természetesen olyan súlyos sérelem, ami ellen a behívottak értesülésünk szerint, együttesen fognak tiltakozni, illetőleg kéri fogják rangjuk visszaadását, vagy ha ez még nem lenne elintéztve, úgy bevonulásuknak addig való elhalasztását, amíg rangfokozatuk visszaadása ügyében nem történik döntés.

Magyarok a közigazgatásban

A radikálisok szívesen látnák a magyarokat a suboticei városi közigazgatásban

A radikálisok és a bunyevác-sokác-párt között folyt tárgyalások megszakadtak. A radikális párt főbizottsága azonban ugylátszik súlyt helyez arra, hogy a bunyevácokkal megegyezés jöjjön létre. Ezért beogradi jelentése szerint a radikális párt központi kiküldöttjei legközelebb újból Subotícára jönnek a bunyevácokkal való tárgyalások újrafelvételére céljából.

Kérdést intéztünk a radikális párt suboticei szervezetének egyik vezetőjéhez arra nézve, hogy milyen alapon kívánják a bunyevácokkal való tárgyalásokat folytatni. Azt a feleletet kaptuk, hogy a suboticei radikális párt szervezet még semmiféle utasítást nem kapott Beogradból a tárgyalások újrafelvételére vonatkozólag.

Kijelentik azonban a radikális párt vezetői, hogy nagyon szívesen látnák, ha mégis tudnának a bunyevácokkal megegyezésre jutni és épp ezért szívesen bocsátkoznak újabb tárgyalásokba, ennek azonban egy alapfeltétele van: a bunyevác-sokác-pártnak teljesen új feltételekkel kell a tárgyalásztalhoz ülni, mint legutóbb.

A suboticei radikális párt szervezet vezetői ugyanis hangsúlyozzák, hogy szó sem lehet a megegyezésről olyan követelések mellett, amelyeket legutóbb támasztottak a bunyevác-sokác-párt kiküldöttjei. A radikális párt szívesen látná a bunyevácoknak a városi közigazgatásban

való részvételét, azonban teljesen indokolatlannak tartják a bunyevác-sokác-párt azon követelését, hogy minden ellátást a maguk részére akarnak biztosítani és a városi közigazgatás jelenlegi vezetőit egyáltalán fel akarják váltani.

A radikális pártban nem tartják lehetetlennek, hogy Korosec dr. suboticei tárgyalásainak hatása alatt a bunyevác-sokác-párt revízió alá vette feltételeit és új alapon akar az új tárgyalásokba bocsátkozni, amely esetben nincsen kizárva a megegyezés lehetősége.

A kérdéssel kapcsolatban a radikális párt suboticei szervezetének egyik befolyásos vezető-tagja kijelentette munkatársunk előtt, hogy a radikálisok nagy súlyt helyeznének arra is, hogy a magyarokkal megegyezésre jussanak, hogy így a nemzetiségekkel békés együttműködést fejthessenek ki és nagyon szívesen látnák, ha a magyarok is részt vennének a suboticei városi közigazgatásban és a magyarok számaránya és kulturális foka arányában szívesen bocsátanának rendelkezésre a magyaroknak egyes vezető állásokat a városi közigazgatásban.

A radikális párt megértése és a megegyezésre való hajlandósága mindenestre örvedetes, azonban elsősorban azzal kellene most a megértésre való törekvést a legjobb dokumentálni, hogy megadják a magyarság törvényben biztosított választójogát.

A suboticei magyarok választójoga

Sántha György dr.-nak, a Magyar Párt elnökének tárgyalásai a főispánnal és a főjegyzővel

A magyarság választójogának ügyében még ma is — két nappal a választói névjegyzékek lezárása előtt teljes zavar és bizonytalanság uralkodik. A hatóságok a különböző és nem is egyöntetű utasítások labirintusában több-kevesebb jóakarattal kezelik ezt a kérdést. Teljesen érthetetlen azonban, hogy a belügyminiszter legutóbbi határozott utasítása, amely szerint a nemzetiségek január végéig felveendő a választói névjegyzékbe, egyes hatóságokhoz, így a suboticeihoz sem érkezett még meg.

Pletikoszićs András dr. főispán-polgármester csütörtökön este visszaérkezett Beogradból, ahol a nemzetiségek választójoga ügyében is folytatott tárgyalásokat a belügyminisztériumban. A főispán ezekről a tárgyalásokról nem hajlandó nyilatkozni, hanem csak azt jelentette ki munkatársunk előtt, hogy a város be fogja várni a kormány utasítását és annak értelmében fog eljárni.

A magyarságnak a választók névjegyzékbe való felvételét egyébként újabb kifogással is el akarják gáncsolni. Miután a magyar kormány már hivatalosan megcáfolta azokat a híreket, mintha az opció-

határidő meghosszabbítását kérte volna a jugoszláv kormánytól, most bizonyos körökben az az újabb aggodalom merült fel, hogy vannak sokan olyanok, akik a beogradi magyar követség útján a magyar belügyminisztériumban optáltak Magyarországra javára, amiről az S. H. S. hatóságoknak nincsen hivatalos tudomásuk és így ezek a teljes állampolgári jogokat élvező egyének idegen állampolgár létükre mégis résztvennének a választásokon. Azt hisszük, felesleges ezeknek az aggodalmaknak a megcáfolása.

A magyaroknak a választók névjegyzékbe való felvétele ügyében egyébként Sántha György dr., a Magyar Párt elnöke pénteken délután tárgyalásokat folytatott Pletikoszićs András dr. főispán-polgármesterrel, valamint a névjegyzékek kiigazítását végző Orsics Lázár főjegyzővel is. Mindketten kijelentették dr. Sántha Györgynek, hogy szigorúan tartani fogják magukat a kormány utasításához és azt pontosan végre fogják hajtani.

A »Bácsmegyei Napló« munkatársa kérdést intézett dr. Sántha Györgyhez, a Magyar Párt elnökéhez közbenjárásának eredményére

vonatkozólag, amire nézve Sántha dr. a következőket mondotta:

— Pletikoszićs főispán kijelentette előttem, hogy a magyaroknak a választói névjegyzékbe való felvétele ügyében szigorúan a törvény alapján áll és a törvényes rendelkezések értelmében fog intézkedni. Eddig azonban még nélkülöz a főispán minden utasítást Beogradból.

— Megkérdeztem Orsics főjegyzőt arra nézve, hogy technikailag lehetséges lesz-e a magyaroknak a névjegyzékbe való felvétele az esetben, ha a belügyminisztérium új rendelete még sokáig készt. Orsics főjegyző is megnyugtatót, hogy a rendelkezésre álló idő rövidsége nem lesz akadálya annak, hogy a magyarokat felvegyék a választók névjegyzékbe, ha egyébként erre utasítást kap a város a kormánytól.

— Hogy a választói névjegyzékek kiigazítása könnyebben és gyorsabban legyen keresztülvihető, erre különben a Magyar Párt teljes támogatását biztosítja a hatóság részére. A Magyar Párt Subotícán most már teljesen meg van szervezve egy a belterületen, mint a külterületen és ha a város nem elégszik meg a régi adófizetők listájával, úgy a Magyar Párt házról-házra járva össze fogja írni a magyar választókat és a névjegyzéket a hatósághoz benyújtja. Ezt a munkát mostani szerveztségünk mellett három nap alatt el tudjuk végezni és így, miután bizom benne, hogy a suboticei hatóság csakugyan a törvény alapján fogja ezt a kérdést elintézni, nem hinném, hogy nehézségek merülnek fel a magyaroknak a választói névjegyzékbe való felvétele körül.

Most minden attól függ, hogy milyen utasítás érkezik Subotícára a kormánytól, illetőleg hogy mikor érkezik ide a belügyminiszternek a nemzetiségekre vonatkozó rendelete, amely Novisadon már három nappal ezelőtt ismeretes volt.

Tömegesen kéri Novisadon

a választói névjegyzékbe való felvételüket

Eddig 3300 felszólamlást adtak be

Novisadon a választói névjegyzékek kiigazítási munkálatai folyamatban vannak.

A városházán egy bizottság van permanenciában, amely a választójogosultság igazolásához szükséges okmányokat kiállítja. A magyarság körében nagy érdeklődés nyilvánul a választói névjegyzék kiigazítása iránt. Pénteken délig Adamovics István dr. és Tapavica György dr. ügyvédek 2500 választói jogosultság iránti kérvényt nyújtottak be. A kérvényezők túlnyomó része magyar, német és zsidó. Ezenkívül a cionisták külön 300 választói felvételét kérelmezik.

Egyesek részéről 500 kérvényt nyújtottak be a választói névjegyzékbe való felvétel iránt. Az eddig benyújtott kérvények száma 3300. Január hó 4-ig a felszólamlási bizottság 100 választói felvétel iránti kérvényt intéztek el. Ennek, hogy mindössze csak száz kérvényt intéztek el, az az oka, hogy a kérvényeket minden egyes esetben a városi bejelentő hivatalhoz teszik át, az adatok felülvizsgálása céljából.

Január 6-ikán délután két órakor a felszólamlási bizottság befejezi működését és a listákat lezárja.

Azt hiszik, hogy a kitöltött időpontig mindazok, akiknek választói jogosultságuk van, élni fognak felszólamlási jogukkal.

A felszólamlási bizottság mindazokat, akiknek választói jogosultsága van, tekintet nélkül nemzetiségére, fel fog venni a választói névjegyzékbe.

Horgoson inzultáltak

a Magyar Párt sentai szervezetének társelnököt

Horgosról jelentik: Csettle János dr., a sentai Magyar Párt társelnöke újkor Horgosra utazott, hogy részt vegyen az ottani magyarság szervezkedési előkészületeiben.

Megérkezése után a horgosi vasúti vendéglőnél ismeretlen egyének megtámadták és inzultáltak.

A Bácsmegyei Napló munkatársa előtt Milics horgosi jegyző kijelentette, hogy miután fellelítés mind- eddig nem történt, nem állt módjában az eljárást megindítani. A támadásról csak magánúton értesült, de annyit sikerült megállapítania, hogy a támadást nem horgosiak, hanem átutazó döbrovoljácok követték el.

Mint értesülünk, dr. Csettle, aki Beogradban részt vesz a kormány-nyal a magyarság választójog ügyében folyó tárgyalásokon, ez alkalommal a kormánynak jelentést fog tenni megtámadásáról.

Merénylet Rassin ellen

A cs. h. pénzügyminiszter súlyosan megsebesült — A merénylet letartóztatták

A politikai gyilkosságok sorozata ugylátszik még mindig nem zárult le, az elvakultság és gyűlölködés még mindig revolverrel intézi el politikai ellenfeleit. Nem rég N. Rassin lengyel köztársasági elnököt terítette le a féktelen fanatizmus fegyvere, ma pedig Rassin csehszlovák pénzügyminiszter elleni merénylettel igazolta azokat, akik a gyűlölködés és elvetemültség újabb eredményeinek bekövetkezését biztosan várták.

Rassin csehszlovák pénzügyminiszter ellen csütörtökön elkövetett gyilkos merényletről az alábbi távirat számol be:

Prágából jelentik: Csütörtök délelőtt kilenc órakor Rassin pénzügyminiszter ellen egy fiatal ember merényletet követett el. Amikor Rassin elhagyta lakását és beszállni készült autójába, a fiatal ember, aki már várta a hivatalába

induló minisztert, közlőrel ve- verből két lövést adott le rá. A minisztert az egyik golyó súlyosan megsebesítette. Rassin beszállították az egyik szanatori-umba.

A merénylet, akit rögtön letartóztatták. Sipel Józsefnek hívják, biztosítási tisztviselő. Kihallgatása alkalmával kijelentette, hogy nem tartozik egyik politikai párthoz sem, a merényletet tisztán azért követte el, mert Rassin politikai szereplését károsnak tartotta.

A merénylet kijelentette, hogy

már régebben merényletet terveztet Rassin ellen és e célból egy- szer elrejtőzött a pénzügyminisz- terium folyosóján, azonban akkor a pénzügyminiszter egy nő társa- ságában távozott és ezért nem hajtotta végre tervét.

Délben az a hír terjedt el Prá- gában, hogy Rassin meghalt, a mit azonban már megcáfoltak. Az Ipodoli-szanatoriumban, ahol Ras- sint ápolják, azonban kevés remé- nyük van az orvosoknak a súly- san sérült pénzügyminiszter életben maradás

Szerbek a mai Magyarországon

I.

A budai egyházközség főpapja a magyarországi görögkeleti egyházközségek életéről

Ezzel a cikkel egy cikksorozat közlését kezdi el a Bácsmegyei Napló. A cikksorozatnak célja: a Magyarországon élő s magas po- zíciókat betöltő szerbek nyilatko- zatain keresztül bemutatni a mai Magyarországon szerbségének éle- tét, szabadságát, politikai, gazda- sági és kulturális elhelyezkedését. Azt akarjuk elérni, hogy ebben a nagyjelentőségű kérdésben tisztán lásson minden szláv és minden magyar. Amikor retorziós tervek és represszáls követelések mér- gezik a politikai közszellemet, úgy véljük, nagy szolgálatot teszünk azzal, ha a legilletékesebbektől származó dokumentumokkal mu- tatjuk be a magyarországi szer- bek életét.

El fog előtünk vonulni a ma- gyarországi szerbek életének min- den megnyilatkozása: egyházaik sorsa, vallásuk gyakorlásának szabadsága, iskoláik élete, az államszolgálatban és gazdasági életben való elhelyezkedésük, a szerb intézmények működése stb. Megcáfoltatlan bizonyítékokat fogunk szolgáltatni annak a kér- désnek eldöntéséhez, hogy a vi- szonosság címén az alkotmányon

és törvényeken túl mi illeti meg az S. H. S. királyság magyarsá- gát.

A cikksorozat első cikke itt kö- vetkezik:

A régi Magyarországon 2135 gö- rögkeleti egyházközség volt. A trianoni békekötés óta ezeknek a száma 69-re apadt le. Ezeknek az egyházközségeknek a helyzetéről Zubkovic György görögkeleti püs- pök, főrendiházi tag van hivatva elsősorban nyilatkozni. A püspök urat — sajnos — nem találtuk otthon és így a budai egyház- község főpapját, N. delykovic Velimir esperest kerestük fel. Nedely- kovics, a budai szerbek esperese, igen szeretetreméltó ember, aki először elhárította magát a nyi- latkozás tisztét, mondván, hogy ez elsősorban Zubkovic püspökre tartozik, kérésünkre végül mégis hajlandó volt nagy általánosság- ban nyilatkozni a magyarországi szerb egyházközségek helyzetéről.

— A trianoni békekötés óta — mondotta — hatvankilenc szerb egy- házközség van Magyarországon. Ezeknek a helyzete lényegében alig változott. Mindannyi egyház-

község a budai egyházközség püs- pöksége alá rendelve, amelynek püspöke ezidőszert Zubkovic György. A püspök ur állandó szék- helye Szentendrén van. A magyar- országi egyházközségek egyeteme a karlócai patriarchátus fenható- sága alatt áll. A karlócai patriar- chával való érintkezés, ami az egyházi ügyeket illeti, teljesen sza- bad. A nehézségek csak abból származnak, hogy a közlekedés is nehezebb ma Karlócával, mint mikor nem voltak határok közöt- tünk. A szerb iskolákra vonatko- zóan semmiféle különösebb vál- tozás nincsen. Az iskolák működé- sét nem akadályozzák. Természe- ten a tantervezetet, mint eddig is, be szoktuk mutatni a kultuszmi- niszter urnak, aki azonban meg- lehetőségen toleránsan kezeli kultur- ügyeinket.

— Magyarországon általában liberálisan kezelik egyházközsé- geinknek minden ügyes-bajos dolgát. Panaszunk csupán a bara- nyai ugynevezett evakuált területben akad. Itt a szerb-horvát-szlovén csapatok kivonulása után üldöz- ték a szerb egyházközségeket, egyik iskolánkat és a pap lakását elrekvirálták. A kultuszminiszter- hez fordultunk ebben az ügyben orvoslásért és úgy Vass József, mint utóda, Klebelsberg Kuno mi- niszter urak részéről ígéretet kap- tunk arra, hogy ezek a sérelmek minden tekintetben orvosoltatni fognak. Reméljük, hogy rövidesen ezen a területen is ugyanaz a szellem fog uralkodni ebben a tekintetben, ami Magyarországon többi részén.

Elmondta még az esperes ur, hogy a görög-keleti ünnepek előtt nagy az érdeklődés az istentisz- teletek iránt a hívek körében. Beszélte továbbá a Thökölyánun- ról és a többi szerb intézményről, amelyek a régi keretek között mű- ködnék továbbra is. Erről a követ- kező cikkekben fogunk beszám- olni.

A jószívű Halál

Írta: Godányi Zoltán

Dr. Vérnes Edét már többször keres- te a Halál a lakásán, de sohasem találta odahaza. Egyszer, lehet annak körülbe- lül félesztendeje pont éjjel tizenkettő- kor ment el a Halál dr. Vérnesékhez, gondolta, hogy akármilyen elfoglalt em- ber is az ügyvéd ur, ebben az időben mégis csak otthon tartózkodik. Ezuttal is pechje volt a szegény ügybuzgó Ha- lálnak: dr. Vérnes megint távol volt.

— Valami hagyatéki tárgyalásra uta- zott el a nagyságos ur vidékre! — mon- dotta az álmos szobalány, aki a nagy csengetésre ajtót nyitott neki.

A Halál, akit az emberek olyan sok- szor becsapnak, az orránál fogva vezet- nek, leverten távozott. Mikor már kint volt az utcán, észbe jutott, hogy hátha hazudott a szobalány. A hálószoba fe- lül ugyanis világosságot látott kiszü- rődni az udvarra a Halál és ez szöveget ütött a fejébe. Visszament hát a villá- hoz, átmászott a vasrácsos kerítésen és lassan a hálószoba ablakához lopózott. Szerencsés volt a Halálnak, mert a függöny kissé felcsuszott az ablakon és ezért egészen kényelmesen belehetett látni a diszkrétén megvilágított szobá- ba. Csakugyan igaz volt a szobalány- nak: dr. Vérnes Ede nem volt odahaza. Ellenben az az ur, aki ott teázott dr. Vérnes Edéné szül. Vimerly Mancival, úgy viselkedett, mintha odahaza volna. Visszont dr. Vérnes Edéné szül. Vimerly Mancit úgy viselkedett, mintha nem vo- na odahaza.

— A fene egye meg — mondotta az ismeretlen uriember öngyűlöletének — miközben dupla adag rumot töltött a teájába — de megijedtem az előbb, mi- kor az uradnak az a buta kliense fel-

csengette a házat. Azt hittem, hogy az urad érkezett meg. Már éppen kiakar- tam ugrani az ablakon.

— Milyen gyávák vagytok ti férfiak! mondotta dr. Vérnes Edéné szül. Vimerly Mancit meglepetően. — Hát olyan borzasztó dolog lett volna az, ha itt ta- lál? Sőt ellenkezőleg: milyen vérmes ember, rögtön megütötte volna a guta s akkor végre örökre egymásé lehet- tünk volna. Vagy nyomban megindította volna a válópert s akkor most, elve- hetnél. Direkt sajnálom, hogy nem az uram volt, hanem valami ostoba vidéki paraszt, aki azt hiszi, hogy éjjel is fel- lehet verni álmából az ügyvédet.

— De hátha nem így történt volna — mormogdított tovább az ismeretlen uriember. — Hátha revolvért rántott volna elő és agyonlőtt volna? Brr! Rossz erre még gondolni is.

— Csacsikám! — magyarázta özv. Vérnes Edéné szül. Vimerly Mancit — az uram nagyon gyáva ember és rop- pant fél a haláltól.

— Ami azt illeti — válaszolta az is- meretlen ur — én is nagyon félek a ha- láltól. Ne is beszéljünk róla. Pláne most, hogy olyan nagy a tifusziárvány.

— Hát ne beszéljünk róla — hagyta rá édes kacagással dr. Vérnes Edéné szül. Vimerly Mancit — inkább szeres- sük egymást. Szeressük egymást, mint ezelőtt tíz perccel szerettük egymást. Mert rövid az élet és hosszú a halál.

— Brr! már megint ez a csunya szó, hogy halál! — mormogta kedvetlenül az ismeretlen uriember és felkelt az asz- taltól. Hát én most megyek — mon- dotta és távozás előtt rendbehozta a nyakkendőjét.

— Bizonyosan nem szeretsz már! — duzzogott ennivalóan herceg kis pofikát rögtönözve az ennivaló dr. Vérnes Edéné szül. Vimerly Mancit. Mond, sze-

— Hogyne — mondotta az ismeretlen uriember és felvette a télikabátját. — De most tudod mamuskám nagyon fá- radt vagyok. Halálosan fáradt. Olyan furecsán érzem magam. Az a csengetés az előbb olyan különösen hangzott. Mintha a lélekharang szólalt volna meg...

— Eridj te maifa! — kiáltott rá mér- gesen dr. Vérnes Edéné szül. Vimerly Mancit. — Halálosan fáradt vagy, mikor halálosan szerelmesnek kellene lenned.

— Jaj, éppen attól félek — nyafogta megborzongva az ismeretlen uriember, — hogy egyszer, előbb utóbb csak- ugyan elmondhatom majd, hogy halálos szerelemben estem. Vagy lelé az urad egyszer még, mint a kutyát, vagy pe- dig egyszer, ha mint most ilyen felhe- vülten, így átizzadva megyek el föléd ki a hideg, téli éjszakába még majd tüdőgyuladást kapok. Most is direkt fé- lek kimenni így, nincs rajtam Jäger-al- sórúha. Ez is a te lelkesed szárad majd, mert mindig azt mondog, hogy uriem- ber, pláne ha vizitbe megy, nem hord Jäger-alsót...

Dr. Vérnes Edéné szül. Vimerly Man- cit azután kétszer pofonvágta és kidobta az ismeretlen uriembert, aki sietve tá- vozott az ablakon.

A Halál, aki tudvalevően eléggé naiv lélek és éppen azért nagyon sokan bü- netlenül játszanak vele, nagyon sokan alaposan kihasználják a tapasztalatlan- ságát és a becsületetlenségét, különösen a miniszterek, a diplomáták, a táborno- kok, a papok és az orvosok, — a Ha- lál mélyen megbotránkozva távozott a villa kertjéből.

— Az emberek nem méltók arra, hogy éljenek, de ha már élnek, nem méltók arra, hogy meghaljanak. — mondotta saját magának felháborodva. — Örökké

élniök kellene, a végtelen idők végtelen végéig, élniök kellene az ő utálatos, piszkos, bűnös életüket, hogy a kétség- beesésig megcsömörüljenek, hogy halá- losan megundorodjanak az élettől.

A Halál, aki tetőtől-talpig tisztessé- ges, egyengondolkodású nyárspolgárius érzésű, nehéz hivatását lelkes szeretet- tel végző egyén volt, a szíve mélyén megsajnálta a szegény dr. Vérnes Edét, akit míg hagyatéki tárgyalásokra jár vidékre, a felesége szül. Vimerly Mancit rutul megaláztatás mindenféle gyáva fráterekkel. Roppantul megharagudott a csalfa asszonyra és ugyancsak méltó harag fogta el a szemtelen léha fickó, a szobán forgó ismeretlen fiatalember iránt.

— Ezt a derék uriembert, ezt a sze- gényt szerencsétlen felszarvazott dr. Vérnes Edét nem viszem el — mondotta kemény elhatározással. Hadd éljen sze- gény. De becsületszavamra mondom, azt a piszkos disznót, aki úgy visszaélt a rokonszenves uriember jóhiszeműsé- gével, nem engedem tovább visszaélni, de még élni sem. Én úgy éljek!...

Ezután a Halál végleg elejtette azt a tervét, hogy dr. Vérnes Edét, akit oly régóta kerületett, magával vigye El- lenben minden igyekezete arra irányult, hogy az ismeretlen uriembert üstökön ragadja és az erkölcs nevében bosszút álljon dr. Vérnes Ede helyett.

A dolog azonban nem ment könnyen. A Halál ugyanis nem tudta, hogy ki az az ismeretlen uriember. Egyáltalában nem volt birtokában semmiféle személyi adatnak. Nem tudta, hogy hívják azt a disznó frátert, hol lakik, mi a foglalko- zása, hány éves, mi a vallása, volt-e már katoná? Ellátogatott még néhány- szor éjszakánként dr. Vérnesek villájá- hoz, de sohasem találta ott az illető pi- szok uriembert. A hálószoba csendes

Sentán január végéig igazítják ki a választók névjegyzékét

Sentán érvényesül a törvényes álláspont

Sentáról jelentik: Pénteken Sentán január 3-iki kelettel falragasz útján hirdményt jelent meg a választási lista kiegészítéséről. A falragasz szövege a következő:

»Felhívom a polgárok figyelmét arra, hogy az országgyűlési képviselők választásáról szóló törvény 12-ik szakasza szerint a választási névjegyzékek kiigazítása a választásokat elrendelő ukáznak meghirdetésétől számított tizenöt nap alatt körhető. A később kért kiigazítások nem befolyásolják a választói névjegyzék összeállítását, a melynek alapján a már kiírt választások eszközölni fognak.

Senta, 1923. január 3.

Dr. Petrovics Brankó polgármester.

Mindenesetre, a hirdményben közzétett tizenöt napos határidő szombaton lejár és így a rendelkezés publikálása után már csak egy napi határidő állt a névjegyzékből kihagyottaknak rendelkezésére, hogy sérelmüket orvosolhassák. Bár több oldalról azt hangsúlyozták, hogy a kormány rendlete értelmében január 31-ikéig felveszik a listára a kihagyottakat, még mindig kétséges azonban, hogy ezek részt vehetnek-e a mostani választásokon.

A »Bácsmegyei Napló« munkatársa ez ügyben kérdést intézett dr. Solti Ádámmal, a sentai magyar párt szervezet elnökéhez, aki a következőket mondotta:

— Ez a hirdmény valószínűleg a kormánynak olyan intézkedésén alapul, amelynek az a célja, hogy a magyarok ne kaphassanak választójogot. Mintegy négyezer azoknak a száma, akik a magyar párt listáján vannak, de ezeket még nem jelentették be, mert még nem kész az összeállítás. Ezt most befejezzük és 6-ikán reggel benyújtjuk. Ha holnap nem akarnak elfogadni, úgy a sentai Magyar Párt választói a belügyminiszterhez fognak fordulni a sérelmem orvoslása végett. Egyébként az a veszély is fenyeget, hogy a jelentkezéseket január 31-ikéig elfogadják, de a 6-ika után jelentkez-

tek már nem szavazhatnak az ezévi választásokon.

Dr. Petrovics Brankó sentai polgármester a következőket mondotta munkatársunknak:

— Bejelentéseket január 31-ikéig lehet eszközölni és a január 6-iki dátum csak a felebbezésekre vonatkozik. Ezután azonban tovább folytatnak a bejelentések, mert csak január 31-ike után terjesztjük fel a végleges névsort. Ezért nem kell attól tartani, hogy a négyezer választó elveszti szavazati jogát, mert részint felebbezések folytán, részint

hivatalból belekerülnek a választói listába. Így az 1670 szavazópolgáron kívül még 5860 szavazó van felvéve. Ezt összehasonlítjuk a Magyar Párt által beadott listával, a hiányokat kiegészítjük és január 31-ikén a végleges névsort felterjesztjük. Ez azonban csak az én magánvéleményem, mert lehet, hogy a kormány ragaszkodik a január 6-iki határidőhöz. Erről egyébként a magyar párt kiküldöttei most tárgyalnak Beogradban és a végleges döntés a tárgyalások során bizonyára tisztázni fogja ezt a vitás kérdést.

Protics a radikális pártról és a magyarokról

Beszólgetés a volt miniszterelnökkel

Protics a dolgozó szobájában ül. Az ablaka előtt hőmpölyög Beograd nagyvárosi élete, autók túlkönek, kocsik robognak a Knéz-Mihajlován, Beograd hangos, az üzleti lármát talán tuiharsogia a politikai zivaj, s Protics Sztóján, aki az egyesüléskor is, s azelőtt is Szerbia miniszterelnöke volt, újságokba temetkezik. Előtte felbontott és felbontatlan levelek. Ő a Protics-párt választási irodája, agitál, jelölteket fogad, olvas, tanul, s közben cikkeket ír lapjába, a Radikál-ba, amely kezd politikai tényező lenni. Arcán nincs nyoma a fáradásnak s amikor beszél, valami csudálatos frissesség van a hangjában, a mozdulataiban, amely meghazudtolja korát. Jegyezzük meg ide, hogy Protics, aki többször volt miniszter, akitől vagyonok és életek függtek, mindig szegény ember volt s ma is az, a nyugdíjából, meg az államtanácsosi fizetéséből él s ezt a tisztességet, amely büszke cáfolata a szerbiai korrupciónál köztudatba átment híreknek, nemesen viseli. Nem fáj neki, hogy mások, akiknek akkora, vagy nálánál sokkal kisebb hatalom volt a kezében, ma milliók irigyelt urai.

Most jelent meg zászlóbontási felhívása a Radikál-ban s mi kérdést intéztünk hozzá, hogy milyen a viszony közte és a radikális párt közt.

— Én radikális érzésű ember vagyok, — mondja, — a radikális párt hagyományaiban és liberalizmusában nőttem fel. Sajnálattal láttam,

hogy a radikális pártban olyan fel-fogások kerültek felszínre, amely ellenkezik a párt elveivel és programjával. Ezt elsősorban a Pribicevics-féle koalíciónak tulajdonítom. Pribicevics autokrata volt, nem demokrata s guzba kötötte a radikális pártot. Most, hogy a koalíció felbomlott, a pártnak vissza kellene térnie a régi elvekhez, Pasicsnak azonban nincs elég ereje ahhoz, hogy megküzdjön azzal a számunkra idegen mentalitással, amely a mandátum és a hatalom kedvéért szívesen vállalkozik az igazságtalan elnyomásra, mások jogainak konfliktálására, tüdős törekvések erőszakos elnyomására.

— Bizom azonban a radikális párt jövőjében. A ljubljani, zagrebi és a sombori határozatok a legteljesebb bizalommal töltenek el. Hiszem, hogy a párt megújodik abban a programban, amelytől sohasem lett volna szabad eltérnie. Magam arra törekszem, hogy a párt egységét megóvjam. Abban a khaosban, amelyben élünk, a megújodás csak az igazi radikális jegyében történhet meg. A radikális pártnak tehát egységének kell maradnia, de vissza kell térnie önmagához.

— Itt van például a nemzetiségi kérdés kezelése. A régi Szerbiának nem voltak nemzetiségei, de az a néhány ezer román, aki ide bevándorolt, itt letelepedett, iskolában, önkormányzatban szabadon használhatta nyelvét, senki ebben nem talált semmi sérelmet, miért nem

volt és sötét, csupán dr. Vermes Ede egyetlen, de annál zajosabb horkolása hallatszott ki.

— Aludjál nyugodtan szegény szerencsétlen férj — suttogta a Halál megérte — de a gaz csábító reszkessen, mert egyszer csak mégis a karmain közé kerül.

A szegény, szerencsétlen megcsalt férj nyugodtan horkolt tehát tovább, oly intenzíven, mintahogy csak a megcsalt férjek horkolhatnak. Az illető ismeretlen piszok uriember is nyugodtan horkolt ezalatt saját különbeljárati garson lakásán. Mert hogy végleg szakított dr. Vermes Edéné szül. Vimerly Mancival. A Jäger-alsóruha miatt, ugyanis.

A Halál azonban nem tudta ezt. A Halál sok mindent nem tud. Mert ha mindent tudna, akkor már régóta nem élnének emberek ezen a földön.

Szóval a Halál lázasan kereste az illető ismeretlen piszok uriembert. Kereste kávéházban, a korzón, a moziban, a bankokban, a vasuti állomás várótermében, a gőzfürdőben, a jégpályán és a futballpályán, de hasztalan. Pechje volt. Az illető ismeretlen piszok uriember eltűnt, egészen eltűnt. Azt persze nem tudta a Halál, hogy az illető piszok uriember időközben két millió korona hozománnyal megnősült és nászútra ment. Most érkezett haza Párisból gyönyörű fiatal kis feleségével, frissen, boldogan, újraszülötve, tíz vaggon életkedvvel, nagyszerű tervekkel egy egész hosszú életre való programmal.

Tegnap jelent meg először a korzón pompás kis feleségével az illető ismeretlen piszok uriember. Karanfogva, büszkén sőt tulboldogan és tulhencgően. A Halál, aki már direkt fel volt huzva az állandó pechje miatt, a kávéház ablakánál ült, mert várt valakire. Az

ablakon át meglátta az illető piszok uriembert, amint jobbra-balra köszöngte s ütközött a nagy boldogságában.

— Nő, most meg vagy! — kiáltott fel a Halál és kirohant az utcára. — Nagy sietséggel eflökte a cigánybanda vén trógerját, aki olvat bukkott a földre, földre, hogy mindjárt ott is maradt.

A Halál azután lassan óvatosan követte az illető ismeretlen piszok uriembert és ifju feleségét. Megakarta tudni végre, hogy hol laknak. Egy elsőrangú háznál megálltak. Csengettek. Libériás inas jött ki. Aztán az ajtó becsukódott. A Halál megnézte a névjegyet az ajtón: Ez állott rajta:

NULLA LAJOS
magánzó.

A Halál meglepődötten távozott: — Estére eljövök érted! — mondotta halálos nyugalommal.

A Halálnak kész terve volt, amit már régóta forgatott agyában. A Halál okos, hogy így mondjam nyíltfejű ember, akinek életrevaló ötletei szoktak lenni. Elhatározta, hogy elégtételt szolgáltat a felszarvazott derék férjnek. Felkeresi a becsületes jó embert és elmondja neki az egész történetét. Leleplezi az alias hazasságtörést, mert most már tudja, hogy ki az az illető ismeretlen piszok uriember, aki úgy kinullázta dr. Vermes Edét. Már előre örült a derék jószívű Halál, hogy milyen jól fog esni dr. Vermes Edének a bosszu.

És a Halál elindult a Lloydba, hogy felkeresse dr. Vermes Edét. Ebed után volt. A Lloydban már megitta a mindennapi feketekávéját dr. Vermes Ede, sőt egy kutyafuttában a lapokat is át-böngészte már. Eppen most ült össze a rendes mindennapi preferanszparti. Dr. Vermes Ede nyugodt derült hangulat-

ban mutatta meg a rendes mindennapi kibicének a kvint makkaszt.

— Jó napom van ma! — mondotta és mellre szivta a trabukko illatos füstjét. Ebben a pillanatban odalépett a kassziszolga és így szólt:

— Egy ur akar beszélni doktor urral, kérdezteti, hogy bejöhet-e?

— Gyűjön be! — hagyta rá jókedvűen dr. Vermes Ede és bement a kontrát.

A Halál pedig kint várta a választ. Egészen oda volt az örömtől, hogy milyen nagy elégtételt fog ő most szolgáltatni a szegény megcsalt férjnek. Még egyszer megismételte magában a nagy beszédet, amely így fog hangzani:

— Mélyen tisztelt doktor ur, uraságodat rutul megcsalta a felesége egy Nulla Lajos nevű urral. Én bosszút állok ön helyett. Az az ur ma estére meg fog halni.

— Gyűjön be tisztelt ur! — mondta a kassziszolga és bevezette a Halált a kártyaterembe. — Nézze ott ül a doktor ur, az a kis kövér kopasz.

A Halál odalépett a preferanszpartihoz, ahol dr. Vermes Ede éppen sleifolt.

— Alászolgálja! — mondta a Halál és meghajította magát.

— Kihez van szerencsém? — kérdezte rosszkedvűen a kis kövér kopasz ügyvéd.

— A Halál vagyok kérem, — válaszolt a Halál udvarlisan, de tovább nem tudta folytatni, mert dr. Vermes Ede megüvegesedő szemekkel, rémült, elkékvő ábrázattal meredt a zavartan köhécselő Halál arcába.

akarják megengedni ugyanezt a németeknek és a magyaroknak is.

— Dr. Gráber László hívta fel a figyelmem arra a kétszínű játékra, amely a magyarok választójoga körül folyik. Ha a magyarokat nem veszik fel a névjegyzékbe, s ha az ily módon nyert mandátumokat az igazoló bizottság még is igazolná, soha senki sem törölheti le az új parlamentről azt a szégyent, hogy nem a népakarat megnyilatkozása alapján jött létre.

— Az a nézetem, hogy a magyaroknak okvetlenül jelentkezniük kell ott, ahol elnézésből, vagy az alkotmány megsértésével nem vették fel őket a névjegyzékbe, hogy így alkalom legyen megtorolni a törvénynek olyan megsértését, amihez egyetlen szerb politikusnak sem szabad segítséget nyújtani, vagy eltérni.

A választási kilátásokról beszélt még Protics. Elmondta, hogy hivenek azt a tanácsot adja, hogy igyekezzenek megegyezni a radikálisokkal, s erősítsék a radikális pártot, amelynek önmagától kell visszatérnie a helyes útra. Csak ott egyezik bele külön Protics-párti listának a felállításába, ahol erre okvetlenül szükség van. Neki is felajánlották a becskeréki mandátumot. Bár szeretne a Vajdaságban mandátumot kapni, de éppen azért, nehogy a radikális pártot megbontsa, még nem adott végleges választ.

Házaselek

akik nem ismerik egymást

Jelenet a válóperek bírójánál

Érdekes házasság-bontó perben tartott tárgyalást a napokban a válóperek bírójánál.

A házasságot, amelyet most felbontani akarnak, husz év előtt kötötték itt Subotícán. A férj — mondjuk, Kovács Pál — mint béres szolgált egy nagy uradalomban; a feleség — mondjuk Tóth Viktória — ugyanott belső cseléd volt. Megszerették egymást és csakhamar megtartották a lakodalmat.

Hat hónapig éltek a tanyán zavar-talan, boldog házasságban, amikor a béresnek valami ügye támadt a »tisztartó urral« és szó nélkül távozott a tanyáról. Még a feleségétől is elfelejtett búcsút venni.

Ez éppen husz év előtt történt.

Közben a Vica »összeállt« egy derék emberrel és mint házaselek éltek együtt hosszú éveken át. Három gyermekük született és a szülők elhatározták, hogy »már csak a gyerekek miatt is« törvényes házasságra lépnek. Jelentkeztek is e végből mindenütt, ahol kell, de azt a felvilágosítást kapták, hogy a Vicának van törvényes ura: Kovács Pál, akitől előbb törvényesen el kell válnia, ha életben van és ha nincs életben, akkor azt kell hiteles okmánnyal igazolni.

Elkezdték keresni előbb az őt Kovács Pált és szerencsésen meg is találták.

Most is egytanyán szolgált az immár negyven éves ember. Miután megtalálták Kovács Pált, az asszony azonnal benyújtotta a házasság-bontó keresetet.

A tárgyalás napján a bíró — a törvény rendelkezése szerint — a folyosón kikiáltotta a felek nevét:

Kovács Pál!

Egy hatalmas termetű, szép szál férfi lépett be a bíró szobájába.

Kovács Pálné, született Tóth Viktória! — kiáltotta most a bíró.

Hívására egy töpörödött, összeháradt anyóka jelentkezett és csendesen beoldalgott a szobába. A férfi negyven éves, az asszony 38 éves volt. A bíró megállapította a megjelenetek személyazonosságát és így szólt:

— Felszólítom a válni akaró házaseleket, hogy békülienek ki,

A férfi körülmény: kivel béküljön ő ki?

— A feleségével, — szól a bírő.
— Kérem szépen, tessék megmondani, hol a feleségem?
— Itt áll maga előtt, — mondja a bírő.

— Ez az én feleségem? Ez a Vica, akit én husz év előtt elvettem.

— Én vagyok, szól most csendesen a Vica, aki szintén csak akkor tudta meg, hogy az a nagy, hatalmas férfi, aki előtte áll, az ő hitese.

A házasság husz év elmúltával nem ismerték meg egymást.

A békéltetési kísérlet sikertelenül végződött, a bíróság felbontotta a házasságot.

Dobanovacs Pál távozása

Dobanovacs Pál Subotica város volt főispánja a múlt héten átadta már hivatalát utódjának s holnap elköltözik Suboticáról. A Vajdaságban ő volt a leghosszabb ideig főispán, több mint két esztendőig vezette hivatalát s működésének emléke nem tűnik el távozásával. Nem volt idegen ember ebben a városban. Ifjúságának szép napjait töltötte itt már korábban s mikor főispánként neveztek ki magával hozta a város és annak lakosságára iránti szeretetét s Subotica fejlődése iránti érdeklődését.

Főispánjának ideje nem volt alkalmas az alkotásokra. A nyugalom, a konzolidáció, mi az új intézmények alkotásának feltétele, még nem következett be. A hajdan gazdag város ma küzd az anyagi nehézségekkel s így nem igen lehet rámutatni olyan alkotásokra, amelyeknek érdeme Dobanovacs Pál nevéhez fűződnék. De arra lehet és kell hivatkozni, hogy a távozó főispán becsületesen, őszintén, jóhiszeműen igyekezett megtenni mindent, amire módja volt a város és polgárainak érdekében.

A magyarság részéről Dobanovacs Pál kiérdemelte a nagybecsűlést és a tiszteletet. Emberi és férfitulajdonát nem hamisította meg a politika. Nem akart másnak látszani, mint ami lélekben volt. Korábban sem csinált belőle titkot, hogy faját, nemzetiségét és anyanyelvét szereti. Ezt olyankor is bátran és férfiasan vallotta, amikor az ilyen hitvallás nem volt veszélytelen. Mikor a főispáni méltóság elhívta a magánéletből, akkor is magával hozta ezeket az érzéseket, de ezt össze tudta egyeztetni az igazságosság parancsaival. Tőle nemcsak nem származott semmi jogtalanság az itt élő magyarságra, hanem az ő személye és feltétlen igazságosságát védelme volt sok minden jogtalansággal szemben.

Ur volt s gentleman a szó valódi értelmében. Talán hibájul lehet felróni, hogy sokkal inkább gentleman volt mint politikus. Az intrika, a be nem váltás reményében tett könnyű ígéretek távol álltak tőle. A suboticai főispáni hivatalnak nemes hagyományai vannak. Kállay Albert, Schmausz Endre, Bezzeredy István, Purgaly Sándor voltak a főispánok, amikor még Suboticát Szabadkának hívták s Dobanovacs Pál férfias őszinteséggel, a város iránti szeretettel, puritán-ságban, a más nemzetiségűek iránti türelmeben, tisztakezűséggel hozzájuk akart hasonló lenni. Ha a város magyarsága nem is élvezett zavartalanul békés napokat működése alatt, ebben legkevésbé ő a hibás, hanem azok, akikben több volt az intrikus hajlandóság s kevesebb a megértésre való törekvés.

A város társadalmi életére nézve is nagy veszteség Dobanovacs Pál távozása. Itt is arra törekedett, s eb-

ben a főispán kedvességével, rokonszenves modorával példát adó módon előjárt, hogy a társadalmi érintkezés révén enyhüljenek a nemzetiségi ellentétek.

Dobanovacs Pál a magyarság szeretetét és rokonszenvét viszi ma-

Franciaország január 15-ike után végrehajtja a német megszállást

A párisi konferenciát eredmény nélkül félbeszakították

Amint a szerdai és csütörtöki táncszokásokból előrelátható volt, csütörtökön délután a nagyhatalmak Párisban tárgyaló kiküldötti eredmény nélkül félbeszakították tárgyalásukat. A kudarcot a francia és angol javaslatok között fennálló áthidalhatatlan ellentétek idézték elő és súlyosította a helyzetet, hogy Bonar Law a francia, olasz és belga államok kiküldöttivel szemben me-reven ragaszkodott álláspontjához, amelynek a fő tétele: Rossz üzlet a jóvátétel, — tehát a rossz üzlet hátrányait ki kell küszöbölni és mérsékelni kell a jóvátételt.

A konferencia csütörtök délutáni utolsó ülésén Della Torretta olasz meghatalmazott foglalkozott az angol javaslattal. Kijelentette, hogy Bonar Law tervezetét nem fogadhatja el, mert ha Olaszország az Ausztriától és Magyarországtól járó jóvátételt nem kaphatja meg, legalább a német kártérítés egy részéhez szeretne hozzájutni.

Az olasz kijelentés után minden kísérlet meghiusult, hogy valami megegyezést létre tudjanak hozni. A konferencia félbeszakítása az angolok és franciák közt fennálló vi-

gával két esztendő meghaladó munkássága színhelyéről. Távozásával a város egy belátással teli igazságos embert veszít. Subotica magyarsága számít az ő igazságosságára, amint-hogy ő is számíthat erre a magyarságra.

szonyt még kedvezőtlenebbé teszi, bár csütörtökön este ugy Poincaré, mint Bonar Law hivatalos kommunikéban kijelenti, hogy a párisi konferencia meghiusulása nem beteljesíti a nagyhatalmak közt fennálló antant cordiale fenmaradását.

Az angol kommuniké szerint az angol kormány a francia javaslatok megvizsgálása után megállapította, hogy a javaslatok végrehajtása végzetes lenne Európa gazdasági helyzetére és így Anglia nem hajlandó ezért a felelősséget vállalni.

A jóvátételi megegyezés folytán Franciaország és Belgium a legszigorúbb szankciókat kívánja végrehajtani Németországgal szemben. Hír szerint

a francia kormány ultimátumot intéz Németországhoz és felszólítja jóvátételi kötelezettségeinek haladéktalan kiegyenlítéséhez. Az ultimátum

január 15-ikén éjfélkor jár le és ha Németország nem tenne eleget kötelezettségének, úgy

Foch marsal parancsot kap Essen, Bochum és a Ruhr-vidék kétharmadrészének megszállására.

Megalakulhat-e Novisadon a Magyar Párt?

A novisadi magyarság vezetőinek nyilatkozata

Mindenütt szervezkedik már a magyarság, csak a novisadi magyarok nem adnak magukról életjelet. A pezsdülő élet megnyilatkozásai között érthetetlen ez a halgatás. Hogy valamit megtudjunk arról, hogy mi a szándéka a novisadi magyarságnak, megalakul-e Novisadon a magyarság pártja, a magyarság vezetőit kerestük fel, tőlük kértünk erre a kérdésre felvilágosítást. Nem sok eredményt mutat fel ez a körkérés. A válaszokból kicseng az, hogy tenni kell valamit, de nincs senki, aki az első lépést, az első kapavágást megtenné! Ugy látszik, hogy valami félelem tartja vissza az embereket.

Itt adjuk a kapott nyilatkozatokat:

Grossinger János
a volt munkapárt elnöke

Hogy Novisadon nem alakult meg a Magyar Párt, annak meg van a maga speciális oka. Novisadot nemzetiségek lakják, melyek között az összekötő kapcsot a magyar állami tisztviselők képezték. Ez az összekötő kapocs megszűnt, s most a magyarok szétváltak katolikus, református, kávinista, lutheránus és zsidó magyarokra, akik most egyházaik mögött, a papjaik vezetése alatt élnek magyar kulturájukat. A magyarság közé éket vert a német mozgalom, mely sok eddig magyaroknak vallott szakitott el tőlünk.

E mellé járul a multnak az a bünei is, hogy nem törődött a néppel, a mult politikai organizációja nem volt demokratikus; a vezetőemberek nem keresték az érintkezést a néppel.

A Magyar Párt csak úgy alakulhat meg, ha a párt vezetősége több gondot fordít Novisadra. Bennünket eddig elhanyagoltak. Itt soha nem járt senki, itt nem fejtettek ki propagandát, ide a suboticai, becskeréki mozgalom nem terjedt ki. Ha valaki

egész egyéniségét latba vetné, nem kimélve semmi fáradságot, akkor itt is sikerülne a Magyar Pártot megalakítani. Hogy erre a munkára ki volna alkalmas aki vállalkozna, azt nem tudom.

Perló Béla

a volt függetlenségi párt elnöke

Nem veszek részt semmi politikai mozgalomban és így nem tudom, miért nem szervezkedik itt a magyarság. Speciális ok nincs, nézetem szerint a vezető ember hiányzik, aki a mozgalmat megindítaná. Profuma Béla volt polgármesternél tettem lépéseket ez irányban, de az nem akar politikával foglalkozni.

Ha a vezetőembert megtalálják, akkor nézetem szerint a novisadi magyarság nem zárkózik el, hogy a Magyar Párt körül tömörüljön, mert amit a Délbácska irt, az csak egy pár ember magánvéleménye. Nem hinném, hogy a novisadi magyarság két pártra szakadna, mert a Délbácska cikkével nem azonosítják magukat.

Profuma Béla

a volt Ujvidék polgármestere

Politikával nem foglalkoztam, mert az volt a véleményem, hogy nincsenek megadva azok a jogok, a melyek alapján eredményesen lehetne munkálkodni. Minthogy azonban a választójogot úgy látszik megkapjuk, szükséges volna a szervezkedés, és különösen azt tartanám fontosnak, ha nem kétféle, hanem egy táborba tömörülne a magyarság. Tudtommal a szervezkedés nem is halad két irányban, mert eddig semmiféle lépés nem történt a magyarság szervezése ügyében.

Ha a Magyar Párt Novisadon szervező gyűlést hívna össze, az sikerülne, de jobbnak tartanám, ha a mozgalom Novisadról indulna ki. Hogy ki lenne alkalmas a mozgalom megindítására, erre nem tudok fele-

letet adni.

A Magyar Párt vezetőségének kell kezébe venni a szervezés ügyét, neki kell megtalálni azokat az embereket, akik nem félnek és alkalmasak arra, hogy itt is megalakítsák a Magyar Pártot, mert mint a nyilatkozatokból is kitűnik, meg lehet alakítani és így magukra maradnak a rombolók.

HIREK

A Bácsmegeyi Napló legközelebbi száma hétfőn dében jelenik meg.

— A Népkör második Petőfi-ünnepélye. A suboticai »Népkör« második Petőfi-ünnepélyét teljesen új műsorral január 6-án szombaton esti 8 órai kezdettel tartják meg a kör helyiségében. Az ünnepi beszédet ezúttal Szántó Róbert ág. ev. lelkész fogja megtartani. A terem szűk méretére való tekintettel a rendezőség csak korlátolt számmal bocsáthat ki jegyeket s ezért kéri is a közönséget, hogy a tolongás elkerülése végett jegyét a »Népkör« helyiségében — a gondnoknál — előre váltsa meg.

— Uj sentai szolgabíró. A Bácsmegeyi Napló mai számában közölte azokat a változásokat, a melyek Senta város vezetésében rövid időn belül be fognak következni. Mint ma értesülünk, Petrovics Brankó dr. sentai polgármestert Becskerekre helyezik át Torontálmegye főjegyzői állásába. Senta polgármesterévé dr. Pánics Antalt, a suboticai vasut-igazgatóság osztályfőnökét fogják kinevezni. Nikolics György rendőrfőkapitány továbbra is megmarad állásában.

— Áthelyezés. Az igazságügy-miniszter Popovics Szlávko novisadi törvényszéki jegyzőt a vrsaci járásbíróshoz helyezte át.

— Protics a kormányt vádolja a nemzetiségi jogfosztás miatt. Beogradból jelentik: A »Radikal« Pasic és a magyarok címmel a következőket írja: Mialatt a radikálisok nevében Radonics és Prodanicovics tárgyalásokat folytatnak a magyarokkal választói megegyezés létesítésére, addig a kormány mindaddig semmit sem csinált, hogy azokat a nemzetiségeket, akiknek arra törvényes joguk van, felvegyék a választói névjegyzékekbe. A vajdasági hatóságok ebben a kérdésben ellentmondó nyilatkozatokat tesznek, ami csak növeli azt az elkeseredést, amit ennek a kérdésnek szándékos halasztgatása okoz.

— Uj csehszlovák ügyvivő Beogradban. Beogradból jelentik: Kalina halálával megüresedett követi állást a prágai kormány új ügyvivő kinevezésével töltötte be. Az új beogradai csehszlovák ügyvivő Svagrovski József dr. eddigi varsói követségi tanácsos lett Svagrovski mint osztrák tiszt átmert az oroszokhoz, ahol részt vett a légiók szervezésénél. Később a bolsevikiek letartóztatták és 16 hónapig fogoly volt Moszkvában. Kiszabadulása után diplomáciai szolgálatba lépett.

— Leszállították a kistrafikosok percentjét. Beogradból jelentik: Az állami egyedáruságok igazgatósága elhatározta, hogy a dohány kisárusoknak ezentul 6 százalék helyett csak 5 százalék eladási jutalékot ad. A kis trafikosok bizonyára nem nagyon örülnek ennek az ujévi ajánlathoz.

— **Agyonlőtt őrnagy. Pancsevó** ról jelentik: Kinos szenzációja van a városnak. Jovánovics őrnagy újév napján polgári ruhában az őrséget vizsgálta. Mehemedovics Spaho bosnyák közkatoná megállásra hívta fel az őrnagyot s mert az nem akart engedelmessé kedni, rálőtt. Az őrnagy nyomban meghalt. A beogradi kerületi parancsnokság által megejtett vizsgálat azt derítette ki, hogy a civilben lévő őrnagy megfogta a katoná fegyverét s a katonát kétszer arculütötte.

— **Új főállatorvos Zombolyán.** A hivatalos lap közli, hogy Zombolyára főállatorvossá nevezte ki a földművelésügyi miniszter Szemere Nándor állatorvost.

— **Valutázik a magyar kir. pénzügyi szindikátus.** A magyar határon átutazó utasok írják: A kelebiai vasutálmáson ott székel a magyar kir. Pénzügyi Szindikátus egyik fiókja. A határon átjövő utasok itt cserélik be legnagyobb részben idegen valutájukat. A kelebiai szindikátus azonban visszaél versenymentes helyzetével, amennyiben az idegen valutákat jóval a hivatalos árfolyamon alul váltja be, viszont a külföldi valutát az arra szorulóknak hihetetlenül magas árfolyamon adja el. Kijátsza így a magyar devizaközpontot s visszaél a bizalommal, a melyre mint hivatalos szerv jogot formál. Ideje volna, hogy ezeknek a visszaéléseknek a magyar kormány véget vessen.

— **Eljegyzés.** Bálint Froska Senta és Uram Imre Bačko Petrovosei jegyesek.

Blumberger Ida Selens és Holländer Márton Temesvár jegyesek. Minden külön értesítés helyett.

— **Stambulinszki visszatérése.** Caribrodából jelentik: *Sztambulinszki* bolgár miniszterelnök Lausanne-ból való visszautaztában Caribrodába érkezett. Innen kezdve egész Szófiáig a vasutvonal mentén mindenütt hivi őrséget állanak, hogy megvédjék őt esetleges merénylőtektől. Beogradi lapok szerint *Sztambulinszki* a napokban találkozni fog a macedón komitè vezérével *Alexandrov* Todorral, aki ismét szabad kezét akar a Jugoszlávia és Görögország elleni bandatámadásokra.

— **Bulgária adóssága.** Szófiából jelentik: A *Narod* jelenti, hogy a bolgár államnak 1922 december 31-én valamivel több mint 100 millió léva adóssága volt.

— **Házasság.** Virág László Robicsék Rezső december 31-én Szegeden házasságot kötöttek minden külön értesítés helyett.

— **Lengyelországban megszüntetik a kivételes állapotot.** Varsóból jelentik: A lengyel kormány elhatározta, hogy január 7-én megszünteti a kivételes állapotokat az egész országban, mert a rend mindenütt helyreállott.

— **A jótékony adományok tolvai.** Novisadról jelentik: *Drinkovics* Alexander péterváradai kéményseprő az új év alkalmából Péterváradon és Novisadon gyűjtött szegény gyermekek részére. A begyűlt pénzből 500 dinárt elszikkasztott. A rendőrség feljelentés folytán letartóztatta. Az ügyészség szabadlábra helyezte, de az eljárást megindítja ellene.

— **Novisadi pincérek bérmozgalma.** Novisadról jelentik: A novisadi pincérek csütörtökön éjjel gyűlést tartottak, amelyen elhatározták, hogy fizetésük javítása céljából bérmozgalmat indítanak. Követelik, hogy a bruttójövedelem 10 százalékát megkapják. Követelésüket azzal közzölték a kávéházak szakszervezetével, hogy ha nyolc napon belül nem kapják meg a kért javadalmazást, beszüntetik a munkát.

— **Novisadon a múlt évben ötszáz válópert adtak be.** Novisadról jelentik: A novisadi törvényszéknél 1922-ik évben 500 házasságbontási pert adtak be. Ebből 278 pert befejeztek és 250 esetben kimondták a házasság felbontását. A válóperek száma 30 százalékkal meghaladja a múlt évi válóperek számát.

— **A Sand tea és csokoládé-délutánja.** A jónévű Sand sportegylet január hó 8-án, hétfőn délután 4 órakor a *Salome* bar helyiségében műsoros csokoládédélután rendez. A nívós program összeállítását a következők: *Torgyanszki* Iván a városi színház tagja szláv énekekkel, *Fried* László az *Apostol* című Petőfi vers egyik legszebb részletével áll ki a közönség elé. *Szabó* Márton és *Sz. Farkas* Teri aktuális számokkal szerepelnek. *Bobby Hopp*, a *Salome* bar steptáncosa parketttáncokat ad elő. A teadélután iránt nagy az érdeklődés.

— **A magyar nyelvű aktivista irodalom** Heumann Mór könyvkereskedésében kapható.

— **Tagfelvétel a subotici izr. szentegylethe.** A subotici izraelita szentegylet vezetősége harminc tagu bizottságot küldött ki azzal a céllal, hogy a szent egylet részére tagokat gyűjtsön. A subotici izr. szentegyletnek, amelynek nemes hivatása a szegények és betegek állandó istápolása és segítése, mindössze négyszáz tagja van, s így nem felelhet meg sem céljának, sem tradíciójának. Mint-hogy a subotici zsidó hitközség meg egyike az ország legnépesebb zsidó hitközségeinek, a tagtoborzók működése bizonyára eredményes lesz.

— **Görögország viszonya Albániához.** Athénből jelentik: A görög kormány ratifikálta azt a megegyezést, amely helyreállítja a diplomáciai viszonyt Görögország és Albánia között. Már ki is nevezték *Baturiat* tiranai követté, aki az albán kormánytól megkapta az agrément-et.

— **Igazi destruktív házasság.** A Világ pénteki száma a következő hymen-hirt közli:

Gottlieb Manó Nyiregyháza, Weinstein Sám Ung.-Bród, január 2-án házasságot kötöttek Ung.-Bródban.

Ha ez nem destruktív házasság, amikor egy Manó egy Számít vezet oltár elé, akkor bajos elképzelni, hogy melyik az. Képzeld, mit irnak erről a házasságtétéről Gömbösök lapjai.

— **Magyar és német tanítók vizsgálja.** A nemsláv nemzetiségű tanítók egy csoportja most vizsgázott az államnyelvből a novisadi tanítóképzőben. A vizsgán résztvevő tanítók, névszerint Till Magda, Szűcs Melánia, Szider Mária, Majer József, Pollinger József, Ulrich István, Berecz Sándor és Furer Péter Péter fényes sikerrel állották ki a vizsgát.

Dr. Andrejevics Andra fogászati specialista fogorvosi és technikai műtermét egyévi berlini és bécsi tanulmány után megnyitotta és minden fogászati munkát a legmodernebb kivitelben teljesít. Fogászati laboratóriumában a technikai munkákat fogorvosok részére is Alesch ur, a bécsi fogászati egyetemi klinika volt főnöke vezzi. Rendel. d. e. 9-12 és d. u. 2-5-ig Kralja Petra Park 7. számú házban az *emeleten* (volt Reichl-palota). Telefon 4-52.

Dr. Fürst Sándor novivrbasi orvos külföldi utjáról visszaérkezett és rendelését újból megkezdte.

Könnyen hajlik a megfázásra? Tulságosan érzékeny? Fájdalomcsillapítóan erősítőleg hatnak bedörzsölések és lemosások a valódi Feller-féle Elsfluiddal. Sokkal erősebb, kiadósabb és jobb mint a sóborszesz. Mint kozmetikum a fogak, foghús, száji- és fejbőrápolásra 25 éve közkedveltségnek örvend. Csomagolással és portóval együtt 3 duplaüveg vagy egy speciális üveg 24 dinár, 36 duplaüveg vagy 12 speciális üveg 208 dinár és 5% felár. Szétküldő: *Feller Jenő* gyógyszerész, *Stubica-Donja*, Centrala 185. Hrvatska.

— **Menyezettük a zsidó templom udvarában.** Pénteken délután fél három órakor kigyulladt a menyezett a zsidótemplom udvarában levő vágoházban. A gyorsan kivonult tűzörtség a tüzet eloltotta.

(*) **Roth Olga** kozmetikai intézetében Kr. Alexandrova-utca 21. szám alatt, az Angol-Magyar Bank palotájában, félemeleten, modern szépségápolás, arcbőrhamlasztás, alkalmatlan hajszaalak, váltások, szemölcsök, szeplők, májfoltok végleges eltávolítása. Kaphatók saját készítményű, kiváló hatású kenőcsök, puderek, gyógyszappanok, arcfehéritő és szeplőkendőcsök stb. 2804

A legjobb subotici szálloda. A mai szobainséges időben nagy előnyük a Subotícára utazóknak, hogy az állomáshoz közelfekvő *Nemzeti Szálloda* mindig rendelkezésükre áll a maga 60 tiszta és modernül berendezett szobáival. Nem csoda, hogy az utazóközönség különös előszeretettel veszi igénybe, nap-nap után Subotícán ezt a szállodáját: *Kladek* István tulajdonos ugyanis a *Nemzeti Szállodást* elsőrangú szakértelemmel valóságos fővárosi nivóra emelte. Hatvan abszolút tiszta, modern berendezésű szobája van, központi fűtéssel és villanyvilágítással. A szálloda vízvezeték és több fürdőszobával van ellátva. Kávéháza elegáns, tiszta, a legelső fővárosi kávéházzal vetekedik. Étterme, konyhája, messze földön híres. Borait mindenütt ismerik. Unnepélyek, bálók, bankettek, lakodalmak megtartására gyönyörű dísztermei vannak. Esténként elsőrangú zenekar szórakoztatja a közönséget.

Dr. Ognjanov Szvetozár ügyvédi irodáját Cara Dušana-utca broj 6 alatt (Vas Adámmal szemben) nyitotta meg.

Fájdalmakat érez? Arcban? a végtagokban? Kísérlelje meg a valódi Feller-féle Els fluiddal! Csodálkozni fog! Jótékony hatású az egész test bedörzsölésénél és mint kozmetikum a bőr, fog és száj ápolására! Sokkal erősebb és jobb, mint a sóborszesz és 25 év óta mindenütt előszeretettel használják! Csomagolással és postaköltséggel együtt három dupla üveg vagy egy speciális üveg 24 dinár; 36 dupla üveg vagy 12 speciális üveg 208 dinár és 5% felár. Szétküldő: *Feller Jenő* gyógyszerész, *Stubica-Donja*, Centrala 185. Hrvatska.

SZINHÁZ

Bohémdélután a színházban. A subotici színházban szombaton este a Műpártolók Köre *Gábor Andor* »Majd a Vica« című énekes bohózatát adja elő. Vasárnap délután 3 órakor kabarét és bohémdélután rendez a szintársulat közkivánatra, amelyen a »Borzalmas éjszaka Beogradban« című bohózat és a »Jó lecke« című tréfa kerül színre, valamint több szóló és duett. Vasárnap este pedig a »Zora Zamfirova« van színre, míg hétfőn délután a »Svét«, este pedig a »Zona Zamfirova« van műsoron.

SPORT

Birkózóverseny Somborban. Az »Amatőr« sombori sportklub január 21-én a Sloboda szálloda nagytermében délelőtt 9 órai kezdettel a Bácska 1923. évi bajnokságáért rendez a következő feltételek mellett: Légsúly 58 kg.-ig, pehelysúly 62 kg.-ig, könnyűsúly 67.5 kg.-ig, közép A súly 75 kg.-ig, közép B súly 82.5 kg.-ig és nehézsúly 82.5 kg.-on felül. Nevezési határidő 1923. január 17. déli 12 óra és a nevezési díj személyenként 15 dinár. A verseny napjának estében 9 órai kezdettel *Helm* János mesterbirkózó 15 éves jubileumát ünneplik meg bankett keretében.

TÖZSDE

Novisadi terménytőzsde, január 5. A mai tőzsdenapon élénk üzleti forgalom fejlődött ki. Elkelt 121 vagon áru. Az árak következők: Új tengeri 220 dinár. Száritott 295 dinár. Buza 432.50 dinár. Liszt 0.ás 625 dinár. Főző 600 dinár. Takarmányliszt 237.50 dinár. Zab 295 dinár. Árpa 315 dinár.

A bácskai piacokon nagyon jelentéktelen a kereslet. Bajmokon 425-430 dinárért vásároltak búzát, a morzsolt tengeri 210-215 dinár. Más gabonaneműben nem volt felhozatal.

Beograd, január 5. Ma a tőzsde zárva volt.

Zagreb, január 5. Zárlat: Dollár 92.25-92.75. Milano 475-485. Prága 277-280. Berlin 1.12-1.16. Bécs 0.13.40-0.13.50. Budapest 3.73-3.76.

Ismeri a

Feller-féle ELSA FLUIDOT?

Ha nem — miért nem ismerkedik meg vele?

Ha igen — miért nem tartja üzletében?

Onnek is az a vágya, hogy vevéi számát szaporítsa?

Ehhez lehetőséget és jó keresetet nyújtanak Onnek a

Feller-féle Elsa-készítmények!

Feller Elsfluiddja erősebb és jobb, mint a sóborszesz, Elsa liliumszappan (a legfinomabb szépség szappan) Elsa arcszépségkenőcs, Elsa hajnövesztő kenőcs, Elsa kölnivíz, Elsa szájvíz, Elsa liliumtej, Elsa erdőillat, szo-

baparfum, Elsa turistatapsz (tyukszemtapasz), Elsa mentolveszők, stb. stb. Árak és engedmények viszontelárusítók részére medtudhatók *FELLER V. JENŐ* gyógyszerésznél, *Stubica-Donja*, Centrala 185 Hrvatska.

Az Elsfluidd jelenlegi ára viszontelárusítók részére:

Brutto 5 kg. 24 duplaüveg és 4 speciális üveg 195 dinár.

Brutto 10 kg. 48 duplaüveg és 8 speciális üveg 374 dinár.

Ezekhez az árakhoz jelenleg még 5% felár számítatik.

Sjedinjene Krcapne D. D. Zagreb, Bogovičeva ul. 3. Modern mézmdvek Očuran és Novimarofban. Havi termelés 150 vagon elsőrendű arabos méz.

Az első orosz művészies balalajka nagy zenekara Csernyofarov György karmester vezetésében állt ma és minden este a Nemzeti-szálloda kávéházában hangversenyez a legkiválóbb műsorokkal. Kezdeté este 8 órakor. Belépti-díj nincs.

Értesítés. **Dr. Strasser Géza** Röntgenlaboratóriuma, Somborban, Putnik vojo venac (Széchenyi-körut) 8. hétköznapokon egész nap, vasárnap és ünnepnapon d. u. 3 óra után van üzemben.

Értesítés. A Sand t. hó 7-én d. e. 9 órára hirdett közgyűlése nem a Nádor kávéházban hanem a Fürst étteremben tartatik meg. Felkérem a tagokat, hogy pontosan jelenjenek meg. *Pischl Pál*, titkár.

Aranyércei májduzadásánál és derékfájásnál a *Ferenc József* keserűvíz használata sok esetben gyógyulást s mindig kellemes meglőnyebbülést szerez.

NYILTTÉR.

Köszönetnyilvánítás.

Barátainak és ismerőseimnek akik felejtelenül jó édes anyáink elhunyt alkalmából részvétükkel feleltek, ezúton mondok köszönetet.
Subotica, 1922. január 4.

Herzog Sándor.

Az Első Suboticei Szalámi Gyárat megvettem és azt a mai kornak megfelelő modern gépekkel felszereltem téliszalámi gyártásra és 1923 január elején üzembe helyeztem.

Veszek minden mennyiségben nehéz sertés-húst csigolyázva legnagyobb napi árban. Szakmunkások és tanoncok felvétetnek.

Szabados Rezső

az Első Suboticei Szalámi gyár tulajdonosa
Devojačka ulica 3.

Hirdetmény.

Konzervdoboz gyári berendezés igen olcsón eladó.

Zeta d. d. Sombor
Telefon 77.

110

Pályázat.

A temerini (jugoszlavia) izr. hitközségnél megállapodás szerinti fizetés, természetbeni lakás, 2 öl tűzifa és egész sehechita és szokásos mellékjövdelemmel díjazott kántor-metszői állásra pályázatot hirdetek.

Pályázó legalább két rabbitól kaptóval bírjon schocket ubodek, vekore legyen. Mohol előnyben részesül. Mindezekről és eddigi alkalmaztatásáról szóló okmányok aulirothoz küldendők. Az állás május 1-én betöltendő.

Utazási és költözköztési költségek csak a megválasztottnak térítetnek meg.

Temerin, 1923. január 3.

Schossberger Simon
hitk. elnök.

83

CEMENT

mész, tetőcserep, traverzák, samotta-tégglák és vakolat, valamint az összes építőanyagokat szállítja:

„GRADIVO“

Ker. Társ. ZAGREB, Bogovičeva ulica 3.
Telefon 5-55. — Sürgőnycim: „GRADIVO“

ELADÓ

SZESZFŐZDEBERENDEZÉS

gőzgéppel, réz főzőkészülékkel, maligandóval, stb. és 1389 hl. kád.
Cim: Patria Serumintézet Subotica.
Telefon 60.

Eladó

Máv. és Hoffer 8-as magánjáró cséplőgarnitúra. 2 drb. légszivattyu. Mannesmannsörély-szelepek stb., stb.

Megvételre keresek

malomberendezési tárgyakat, famegmunkáló gépeket, dynamokat, elektromotorokat, vashordókat. Malom Bánban kitűnő forgalmu eladó vagy tőkekereső társ kerestetik.

Petráss László

Velikibecskerek.

ERDELYI BÁLINT

Kocsigyártó SUBOTICA Cara L. Zara 19

Készít mindennemű

KOCSIKAT és HINTOKAT

A kocsigyártásnál előforduló összes javításokat elvállalja.

Raktáron tart új és használt kocsikat.

Régi kocsik ujakért jutányosan becseréltetnek. Kasztni készítő és bogár munkások felvétetnek.

0788

ES GIBT WEDER EINEN EINBRECHER DER IMSTANDE WÄRE VIDAKOVIĆ STAHLROLLBALKEN DURCHZUBRECHEN, NOCH EINE SONNE, WELCHE DURCH VIDAKOVIĆ-SPECIAL-ROLLETTEN DURCHDRINGEN KÖNNTE!

ERSTE JUGOSLAVISCHE JALOUSIEN-ROLETTEN HOLZ- u. STAHL-ROLLBALKEN u. SONNENGARDINIEN-FABRIK

G. SKRBIĆ
HASLJEDNICE
BRAČA VIDAKOVIĆ
ZAGREB
ILICA 40. GEGRÜNDET 1889.

TELEPHONE: KANZLEI 4-92 FABRIK 23-19

Jómenetelű

festék- és fűszerkereskedés a Bánát egyik nagyobb városában más vállalkozás miatt eladó.

Dövebb felvilágosítással szolgál
Koronie Péter Pančevo.

118

Gazdák figyelmébe!

Buzaocsu, konkoly, árpa és tengeri idara, ugyszintén korpa állandóan a legolcsóbb napi árban kapható.

Berger Jakab villanymalma

Telefon 328.

SPITZER J.
SZOBAFESTŐ és MÁZOLÓ
SUBOTICA
9136 Strosmajerova-u.8

irodai tisztviselő,

ki az államnyelvet teljesen bírja, helybeli gyárvállalathoz azonnal felvétetik.

Cim a kiadóhivatalban.

107

Elsőrendű

bükkhasáb és aprított fa

kapható, kivánságra azonnal házhoz szállítva

NOVÁK ISTVÁN

II. Plebanijska ul. 22.

71

Egészséges ideit

boszniai dió

kapható a legolcsóbb napi áron:

Frankopanska ulica 22.

Zopt Henrik-féle raktárban.

A Kárász-birtok legjobb legelői 400 kat. öl és 100 kat. öz rozsszal bevetett föld egy évi haszonbérbe kiadó.

Dövebb felvilágosítással szolgál
DRACH vendéglős Horgos.

86

Agilis megjelenésű

UTAZÓKAT

nyelvismerettel, jó jövedelmezéssel, állandó alkalmasságra azonnal felvesz:

RADÓ és DEUTSCH

kéféaruk nagykereskedése NOVI SAD
Futoška put 30.

56

A jó üzletmenet

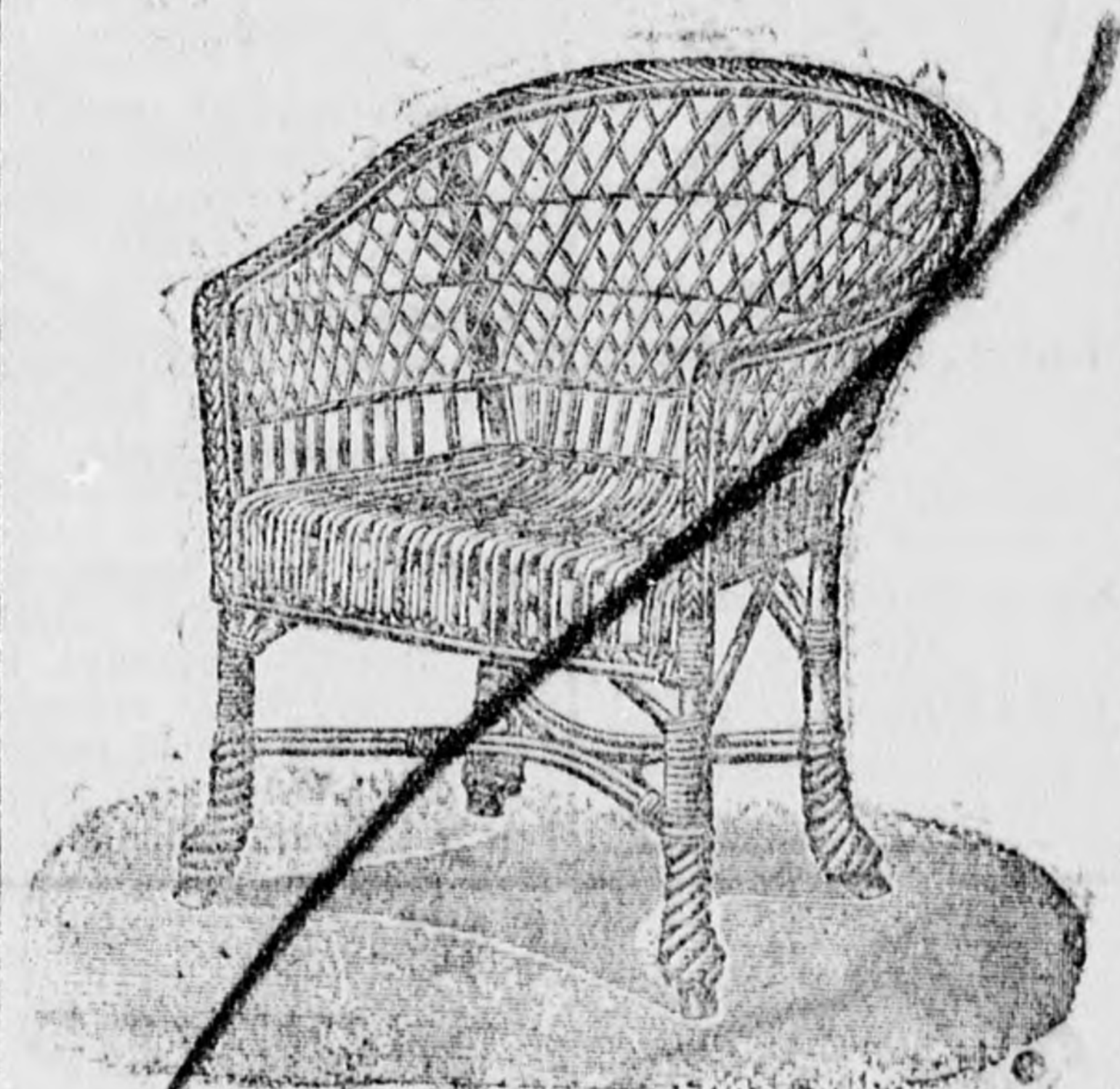
mindig az áru minőségétől függ. Azért tartson üzletében elsőrendű italokat. Kérjen arajánlatot tea-rum, törköly, szilvium, borovicska, barack-pálinka gyártmányokról. Egy kis (25 literes) rendelés elegendő, hogy nálam állandó vevő legyen.

KOHN IGNÁCZ

bor- és aszszáru nagykereskedése, cognac, törköly és szilviumfőzde, Veliki-Becskerek.

Keszler Péter

nád- és kosárárugyár
Apatin.

Kerti butorok, kosarak, gyermek-kocsik és nád butorkészletek.

Szállítás az ország minden részébe és a külföldre is.

jan. 4-től
jan. 7-ig
csütörtöktől
vasárnapig

Körző

Ezren egy ellen

1001 ka'and 3 részben. Főszerepben: **MACISTE.**
II. rész: 5 felvonásban.

Apróhirdetések

Telefonon nem adunk hírlélesi cnyekben felvilágosítást.

Apróhirdetés egy szó 3 K, vasatgbetés és címvés
létszeresen számít. Legkisebb apróhirdetés ára 30 K
Apróhirdetéseket felvesz Szubotica a kiadóhivatal
Alexandra-utca, Leibach-ház és Schlangner hárlap-
árada a vasúti park mellett. Vidékre valamennyi
felárulattérk. Előfizetési díj havonként 33 din., negyedévre 90 din
Kérdezőkérdeésekhez válaszok díjérz melléklea 15
Állásitkeresők az apróhirdetési díj felől fizetik.

Litka

jan. 4-től
jan. 7-ig
csütörtöktől
vasárnapig

A picadilli lány

(Az elfűnt ékszer)

2 részben, a szeczen legnagyobb vigiátéka. I-ső rész:
4-7, csütörtöktől-vasárnapig 6 felvonásban.
Főszereplő: **LYA MARA, HUSZÁR KÁROLY.**

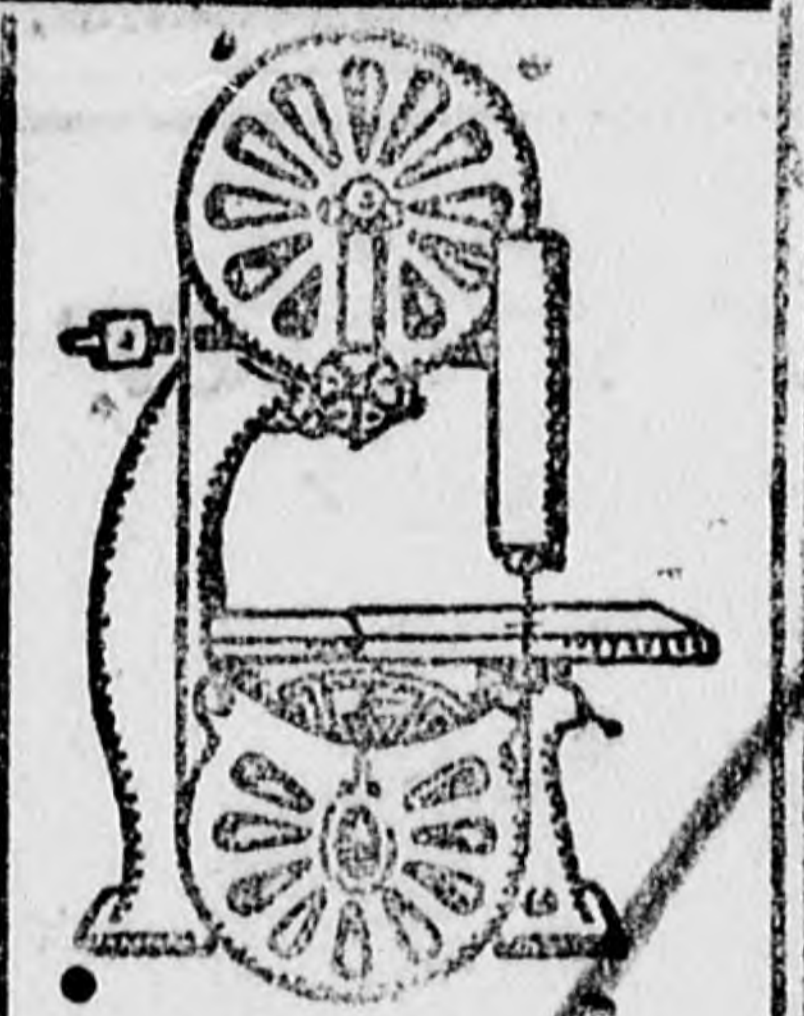
LEVELEZÉS

Férjhez menne 30 év kö-
rűli nő ismeretség hiá-
nyában rém kat. komoly
iparoshoz, pár ezer koro-
na hozománnyal. *Mithoz*
a jövő jellegére a kiadóba.
114

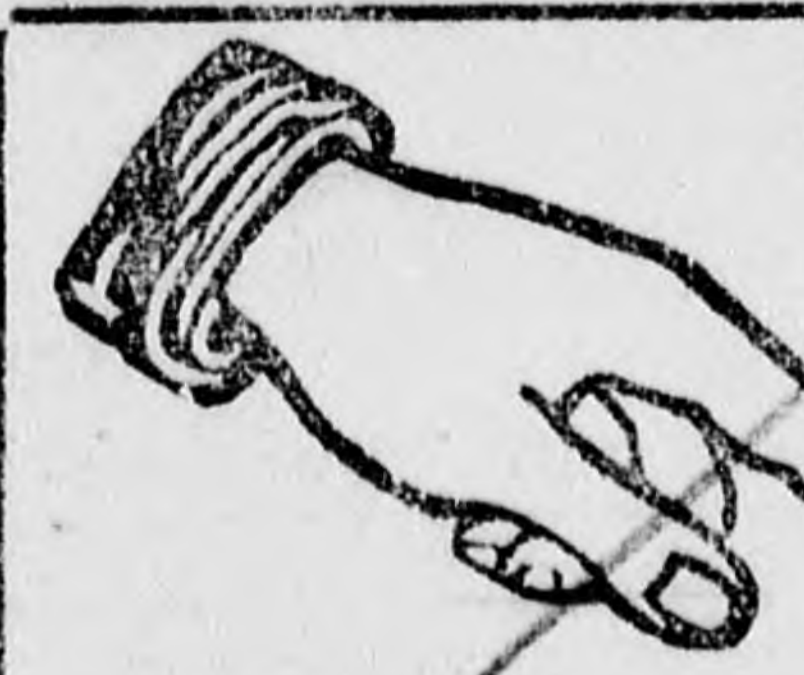
27 éves jómegjelenésű
önálló vidéki iparos va-
gyok. Ismeretség hiányá-
ban, nősülés céljából ez
uton keresem egy kedves,
csinos, háziasszonyt nevelt
leány ismeretségét. Ho-
zománnyra nem reflektál-
lok. Teljes címmel és
fényképpel ellátott leve-
leket *Betos jövő* jelige
alatt a kiadóhivatal to-
vábbít. 75

Házasság céljából meg-
ismerkednék komoly 30-
35 év körűli férfivel. Le-
velek *Mesértés* jelige a
kiadóba kérek. 77

Komoly, 25 éves jóstul-
ált, szimpatikus, fess, vi-
lágtapasztalt, több nyelv-
ismerettel bíró fiatallem-
ber későbbi komoly szán-
dék céljából óhajt egy
szimpatikus lánnyal jobb
családból, hozománnyal.
Előny provincéről. Vallás
mellékes. Levelek lehető-
leg magyar, német nyel-
ven. Postrestant *Komoly*
Barna Zagreb. 9510

Mindennem
famegmunkálógép
és szárszám
ál andóan rakítáron
azonnal szállítható.
Két gépüzem berendezés
átvehető.
JELLINEK JÓZSEF
Subotica, Peja Kulun 1216 u. 4.
(Uri Kasziáóval szemben)

Siessen jegyeket biztosítani a
HINDU SIREMLÉKHEZ!

SOCIÁLKOZÁS

Drogista vagy mászerész
gyakornoki alkalmazást ke-
resek gimnaziumi érettsé-
givel, bñhol teljes ellátás-
sal. Leveleket a kiadóhi-
vatal közvetít. *„Drogista”*
címre. 9260

Önálló német-magyar le-
velező. Jártas a gépirás-
ban, valamint az összes
irodai munkában, hely-
ben és vidéken állást ke-
res. Ajánlatokat *„Szorgal-
mas”* jelige alatt a Pallas-
hirdető-iroda Subotica. 31

Deutsche Stunden gibt
Lehrer billig. Postrest-
tante Subotica v. Kakov. 61

Állást keres egy 19 éves
szerényebb lány kórház-
ba, mint apólonó tanuina.
Cím a kiadóba. 81

Úgyes pingirlányok fel-
vétetnek az Oficirski Dom-
ban. 89

Intelligentes Fräulein ge-
setzten Alters sucht Stelle.
Briefe erbeten unter *„Kinder-
lieb”* in die Administra-
tion. 49

Szerb, horvát, német és
magyar nyelvet beszélő, a
posztószakmában jártas
segédet keres helybeii el-
sőrangú posztó-áruház. —
Írásban jártas előnyben.
Ajánlatok *„Megfelelő”* je-
ligére a Pallas hirdető-iro-
dába kéretnek. Subotica,
Jelasičeva 3. 75

Egy 26 éves, izr., intelli-
gens urileány ajánkozik
uri házhoz egy vagy két
gyermek mellé; varráshoz
és kézi-munkához és kő-
ser háztartáshoz is ért,
esetleg anyátlan gyerme-
kekhez. Ajánlatokat *„Ar-
va”* jelige a kiadóba. 55
Français donne leçons tres
bon marché. Poste res-
tante Mr. Bask. 60

Borbély-sogédet magas fi-
zetéssel és teljes ellátás-
sal azonnalra keres Fischer
fodrász, St. Kanjiža. 58

Konyhakertészt keresek
Idmajori gazdaságomba.
Halbrohr József földbirto-
kos, oklevéles gazda, Su-
botica. 32

Keresek egy megbízható
izr. családból való idősebb
leányt vagy asszonyt, aki
kőser háztartás vezetését
vállalná két cseléd mellett.
Ajánlat *„Tisztaság”* jelige-
re a kiadóba küldendő. 27

LIFKA BIOSKOP

**Siessen jegyeket biztosítani a
HINDU SIREMLÉKHEZ!**

Junge deutsche Dame
sucht Stellung als Erziehe-
rin. Adresse in der Admi-
nistration. 76

Intelligens német kisasz-
zony, több éves bizo-
nyítványokkal állást ke-
res egy-hét gyermek mel-
lé. Cím a kiadóba. 116

Bácskal fűszer és rövid-
áru nagykereskedés meg-
bízható, gyakorlott segé-
det és utazót vesz fel.
Ajánlatokat bizonyítvány-
másolatokkal és fizetési igény
megjelölésével *„Török”*
jelige alatt a kiadóhivatal
továbbít. 9507

Szabász, aki elsőrendű
szakmunkával bír, a leg-
újabb testmértékű szisz-
téma szabású van, több
évi gyakorlata és bizo-
nyítványa van, egy állan-
dó állást keres, ajánlatokat
„Jövő” jelige a kiadóba
kér. 111

Malomlakatos nőten, ki a
malomban előforduló ősz-
ses javításokat, malom-
gépek szerelését szaksze-
rűen végzi, állást keres.
Cím a kiadóban. 85

Perzsaszőnyeg minden
mértékben megvételre ke-
res Balog Lina virágüzlet.
Ugyanott naponta friss
elő- és cserépvirág kap-
ható. 52

Palicson barna hálószo-
baberendezés eladó. Érdek-
lődni Mentalion villa, ne-
gydik kitérőn. 45

Jóforgalmu fűszerüzlet be-
rendezéssel eladó, lakás a
házban. Cím a kiadóban.

Eladó telje malombere-
dezes 75 HP R. Wolf mag-
deburgi gyártmányú felsta-
bil gőzgeppel, különféle
malomberekezéshez tar-
tozó gépek. 60 HP Mave-
gyártmányú szivószivó-
gép. 30 HP Deutz szivószivó-
gép. Egy db 30, egy 25
HP szivószivómotor 22, 16
és 12 Klmax nyersolajmo-
torok. Keresek megvételre
35-40 HP szivószivómotort
Bürger Szilárd Veliki Be-
kerek. 9422

Elsőrendű, német orgona-
harmónium és egy réz-
hálószoza eladó. Hacker
Futoška ut 10. Novisad.
9500

Minden
asszony minden
férfi ezt a márkát
dicséri

Depot:
Prva Jugoslov. Kemična Fabrika Novisad.

VALÓDI
CLUB PAPIR
VALÓDI

Gyári lerakata és főelárusítója
BEDŐ TRAFIK SUBOTICA

Legolcsóbb árak. Szállítás vidékre is utánvétellel
illetőleg a pénz előzetes beküldése ellenében.

Eladók ritkaság perzsá-
szőnyegek, férfi-bunda il-
kisz-szőrme bőccsel, per-
zsláner női kabát és kom-
plett felismerés tejtérme-
kek gyártásához. *„Alfa-
Loval”* gyártmány. Uspo-
redna-ul. 4. 8947

Babaklinika. Subotica, Pa-
sičeva-ul. 6. Játékberábák
javítása, hiányzó részek
javítása, hiányzó részek
pótlása. Veszély és kiké-
szíték női háat. Müked-
velők részére parókaköl-
csönzés. Lagner János
fodrász. 6819

Úvegeket, használt ma-
gas áron vesz deciliter-
nél nagyobb minden
mennyiségben Kalmár
vegyip. Subotica VII.
Zmaj Jovin trg. br. 5. 112

Jókarban levő rövid zong-
gora eladó Bakos György
kántornál Temerin. 82

HULLADÉKÉRT PÉNZ!
Legmagasabb naplárban
veszünk vörös, sárgaréz,
ólom, horganyt, fűtött vas-
hulladékot Mogyanszky és
Társas vaskezeskedők Su-
botica (a város ház átelle-
nében. Telefon 390. 6028

Egy 6 HP benzín motor
olcsón eladó Apollo moz-
gó St. Bečež. 98

Baba kelengye részben v.
egészben eladó, ugyanott
gyermek fürdő harisnyák
2-3 éves tju sapkák jó-
karban kaphatók. Cím a
kiadóban. 101

Faaprító, kétkar, balta-
gép. — Szivattyú, szívó-
nyomó 0.6 HP, 100 voltos
villanymotóval, komplett,
eladó. Ueich Testvérek
vaskezeskedők, Subotica.
106

Planino. Kiállítási darab,
remek rokokó stílus farag-
vánnyal, elsőrendű hang-
gal eladó Jellinek József
Subotica, Paje Kujundži-
ča-ul. 4. Uri kaszinóval
szemben. 105

Sablón szurógép, teljesen
új, eladó. Cím a kiadóban.
9302

Frakk, magas termetre el-
adó, nadrág nélkül. I. Ju-
kičeva ulca 37. 113

KÜLÖNFÉLE

Intelligens ember lakást
kaphat ellátással. Cím a
kiadóban. 46

Elveszett Habinyak Gyula
névre szóló rendőrségi
legitimáció és iparigazol-
vány. Becsületes megta-
láló adja le a városi mér-
nöki hivatalban. 34

Uradalmi tej terekenként
aphato Jelasičeva ul. 4
Pisakovits ház. 9400

Ha bársonysíma, úde a-
bőrt akar, használjon Li-
liom-crémet, szappant és
pudert. — Kapható illés
gyógytárban, főpostával
szemben. 8626

Menyasszonyi és nyo-
szolóleány csokrot, né-
és más alkalmi ajándékok
legjobban beszeresni Bal-
og Lina virágüzletében.
Subotica, Bány- szálloda
mellett, állandó műkiállít-
ás. Naponta friss olasz
virág. 8751

Katona ügyekben a leg-
megbízhatóbb felvilágosi-
tást ad Malusev Iroda.

Pöstyénbe nem kell utaz-
nia, ha reumáját, schlását
gyógyítani akarja, mert
eredeti pöstyéni Iszapot
kaphat az illés-gyógy-
szertárban, főpostával
szemben. 59

Vizsgálók! Az összes gép-
gépkezelők vizsgájára elő-
készítő kézikönyv 470
kérdés és felelettel, 63 áb-
rával. Kapható magyar
vagy német nyelven 25 di-
nár előzetes beküldése
mellett Szabotnik Ferenc-
nél, Staribeče. 6540

Határátlépési igazolvány
ügyében kérvények meg-
írását elvállal Malusev
Iroda.

Szoba konyhás lakást
úresen keresek magas le-
lépést fizetek. Esetleg bu-
torral is. Leveleket *Sür-
gős* jelige a kiadóba ké-
rek. 78

Egygyas butorozott szo-
ba január 15-ére kiadó.
Cím a kiadóban. 54

Kiadó szerényen butoro-
zott átjárós szobácska,
tisztességes hivatalnoknő-
nek vagy ollyannak, ki
csak az ajtót töltené ott-
hon. Cím a kiadóban. 100

Keresek 50-100 holdig
bérletet. Singer Pál Szá-
va-Sejmašte Bjelovar. 121

GUMMIBÉLYEGZŐT bár-
milyen nyelven készít Mol-
nár József Subotica, Fran-
kopanska-ul, 25 Megren-
deléseket a Bácsmegyei
Napló kiadóhivatala is fel-
vesz.

„Nea” Crem
a legjobb aróápoló szer

KORONA-
GYÓGYSZERTÁR
SUBOTICA, VÁROSHÁZA, 593

SPITZER-FÉLE
TEA-UNJ

egyedárusítása
Körösi Géza
fűszer és csemegeke-
reskedése Rudič ulica

A legszebb, legjobb film!
HINDU SIREMLÉK
II. RÉSZEN.

Ajánlunk raktárról azonnali szállításra
 míg a készlet tart:

Lópatkókat,
„STYRIA“ kávédarálókat,
Villákat 4 fogu 12"
Kavicstörőket (Schotterschlägel)
Sarokszegecseket 50 kg. ládákban
„PUCH“ kerékpárokat,
Ceruzákat „Staedler“ védjegyűt.

Rendkívül olcsó árak!

„SINTA“

industr. i. trgov. družba z. o. z.
LJUBLJANA.

**Azonnal átvehető 4 szobás
 lakkással ELADÓ Szuboticán
 egy modern ház.**

A házban van két négy szobás utcai lakás fürdőszobával verendával, villanyvilágítással, összes mellékhelyiségekkel, istállóval és egy igen jóforgalmu szikvizgyár. A ház és szikvizgyár teljes berendezésének ára 400.000 dinár. Esetleg a ház és szikvizgyár külön-külön is eladók. Felvilágosítással szolgál a Kurir hirdetési iroda, Vilsonova ulica 31. Telefon 5-14

GÉPEK

FA-, BÁDOG-, FÉM

megmunkálására, valamint
SZERSZÁMOK

továbbá transmissiók, motorok, cséplő-
 gépek és ekék — állandóan raktáron:

KARLO JETZBACHER D. D. ZAGREB,

Vlaška ul. 25. — Telefon 4-90.

Vezérképviselete következő cégeknek: Zimmermann-Werke
 Chemnitz, A. B. C.-Motoren-Ges. Wien-Guntramsdorf, Arthur
 Hauser & Co. Schweissenlagen.

Amerikai csikóárverés.

Ménesem csökkentése miatt néhány

**amerikai csikót
 anyakanyát**

**ügetőt, valamint több
 félvér amerikai csikót**

szabadkértől árverésen 1923. január 6-án
 d. e. 10 órakor Stari-Becejen, a Gerber-
 sörgyár udvarán eladunk.

Rubikos talicskákat

vasalva és vasalás nélkül készít

Első Sombori Kocsigyár

Napi teljesítmény 200 drb.

KÉRJEN ÁRAJÁNLATOT!

K Ö S Z É N

kákányi, zenicali és vrđniki bánya.

G Á Z K O K S Z

čehoslovákiai és német koksizólókból.

B Ü K K F A S Z É N

garantált, száraz szivógázmotorok részére.

T Ü Z I F A

bükk és tölgy.

9280

Szállít, azonnal minden mennyiségben
 vaggontételekben franko minden
 vasútállomás, szolid feltételek mellett.

FA- és SZÉNNAGYTELEP

BRAČA KRAJAČEVIĆ

Telefon 165. NOVISAD Telefon 165.

Veszünk

39

Jó állapotban levő

petroleum- és olajos hordókat

minden mennyiségben

Anglo-Jugoslavensko Petrolejsko A. D. Beograd

Kralja Petra ulica 62.

Táviratcím: ANGLOPETROL. — Telefon: 24-51.

NAGYBIRTOKOT

jugoslav területen fundus instruktussal együtt

megvételre keres

Zaborsky építész irodája Beograd

Dobrinska ulica 12.

9508

Aklalmi vétel!

Dus választéku raktáram és a mérsékelt árak minden versenyt kizár!

Alkalmi vétel!

Angol bársony szilzskin

minden divatszínben

Ruhabársony

minden divatszínben

Sifonbársony

minden divatszínben

Női kalap bársony

minden divatszínben

Selyem gallérbársony

minden divatszínben

Velur de lin

legmodernebb színekben
 különböző minőségben

Ondula szövetek

legujabb gyermekabátok,
 házi ruhák, ruhák és sapkáknak
 (métere 60 dinár,

Férfi szövetek

nagy választékban öltöny,
 szmoking, szakett, nadrág,
 frakk és télikabátoknak.

Dodić Kosta

divatárkereskedése

Sombor

Kraljević Djordje ulica 3.

a szerb templommal szemben. Telefon 342.

Legfinomabb cérna-vásznak és
 sifonok ágyneműkre és női
 fehérneműkre.

Báli toalettekre:

**Charmoz, satin-de-sin,
 krepp-marokin, krepp-
 zsorzsett, krepp-ida,
 krepp-banjo, krepp-An-
 tineja, krepp-miranda,
 krepp-floris, krepp-si-
 fon, krepp-satin-Mil-
 burg, Zsersz, Zenana,
 krepp-de-sin, popelin,
 taft, fajl-superier, szura,
 kasmir és félselyem**
 a legmodernebb divatszínben és
 desszínben

**Deszínált legujabb
 félselymek és selymek,
 paplan-atlaszok**

140-160 centiméter szélességben
 különböző színekben.

Női szövetek a legmodernebb színekben

női szövet, trikot, gabardin 100, 120, 130 és 150 cm. szélességben. Szerzs szövetek 100 és 130 cm. széles,
 a legmodernebb színes és deszínált „Bajadere“ szövet utcai és házi ruháknak továbbá mindennemű férfi szövet.

Párisi ujdonságok!

Párisi ujdonságok!

SJEDINJENE KREČANE D. D.
 EGYESÜLT MÉSZEGETŐ R. T.
 TELEFON 5-55 SZ. ZAGREB BOGOVIĆEVA U. 3.
 TÁVIRATCIM: „KREČANE“

I-a MÉS Z

modern mészegetők Očurán és Novimarofon.
 HAVI TERMELÉS 120 VAGON.

CEMENT
 MÉSZ GIPSZ
 TETŐCSERÉP TRAVERZEK
 BETONVAS
 samott téglá és törmelék
 továbbá mindennemű építőanyag azonnali szállításra
 KERESKEDELMI TÁRSASÁG **GRADIVO** KERESKEDELMI TÁRSASÁG
 TELEFON 5-55 SZ. ZAGREB BOGOVIĆEVA U. 3.
 Táviratcim: GRADIVO.

ÉN MONDOM

Önnek, hogy férfiruhaszöveteket, női gyapjuszöveteket, zefirt, vásznat, nadrágszöveteket, kékfestett árut, különösen kész ruhákat, cipőt, fehérneműt és kalapot sehol oly olcsón nem vásárolhat, mint

R. STERMECKI nagykereskedésben **CELJE 379** szám,
 mely cég áruit közvetlenül a legnagyobb gyárakban szerzi be és kívánatra 1000 képnél többet tartalmazó árjegyzékét bárkinek megküldi
 Kereskedőknek nagybani árak!

J. Reiner
 Zagreb
 Nikolićeva ulica 14. szám
 Telefon 23-55.

Csak nagyban!

Keztyű- és harisnya
 szaküzlet. — Állandó dus raktár
 szövött- és kötöttárukban

Szövetek

selyem

kordbársony

nadrágszövet

vászon és zefir

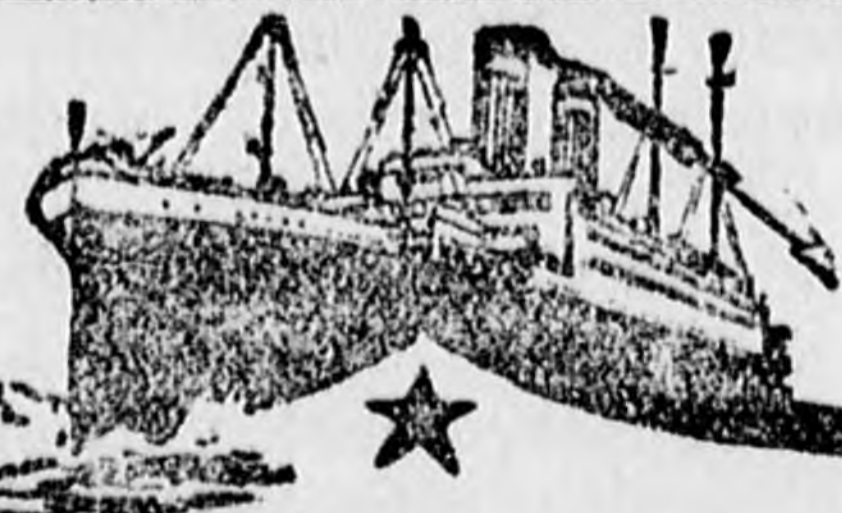
Telefon 13-31.

továbbá mindennemű más kézműáru
 eredeti gyári áron

D. Hirschl i drug Zagreb

kézműáru nagykereskedés

Akademički trg. 8.

Rendszeres összeköttetés

Bremából Southampton és Cherbourg-on át New-Yorkba az United States Lines pompásan berendezett amerikai kormányhajóival.

Legközelebbi indulások:

Amerika	Január 3.	Február 7.
President Harding	Január 6.	Február 14.
President Roosevelt	Január 17.	Február 28.
George Washington	Február 21.	Március 28.

Kérje a 155. számú útjeljegyzékét.

UNITED STATES LINES

Beograd

Travničke-ulica 1.
 és minden nagyobb utasúti iroda

„ALAT“

MEZEI VASUTAK GÉPGYÁRA

GAJEVA UL. 59 ZAGREB TELEFON 7-11.

GYÁRTUNK

billenőkocsikat, szekrénykocsikat, pórekocsikat
 kerékpárokat, váltókat, fordítókorongokat stb.

SZÁLLITUNK

teljes keskenyvágányú vasutakait, kézi-, ló-
 és mozdony üzemre.

SALAMA

prve vrsti

nova roba

posve zrela

dobiva se svuda

I. hrv. tvornica salame,
 sušena mesa i masi

M. Gavrilović
 sinovi d. d.

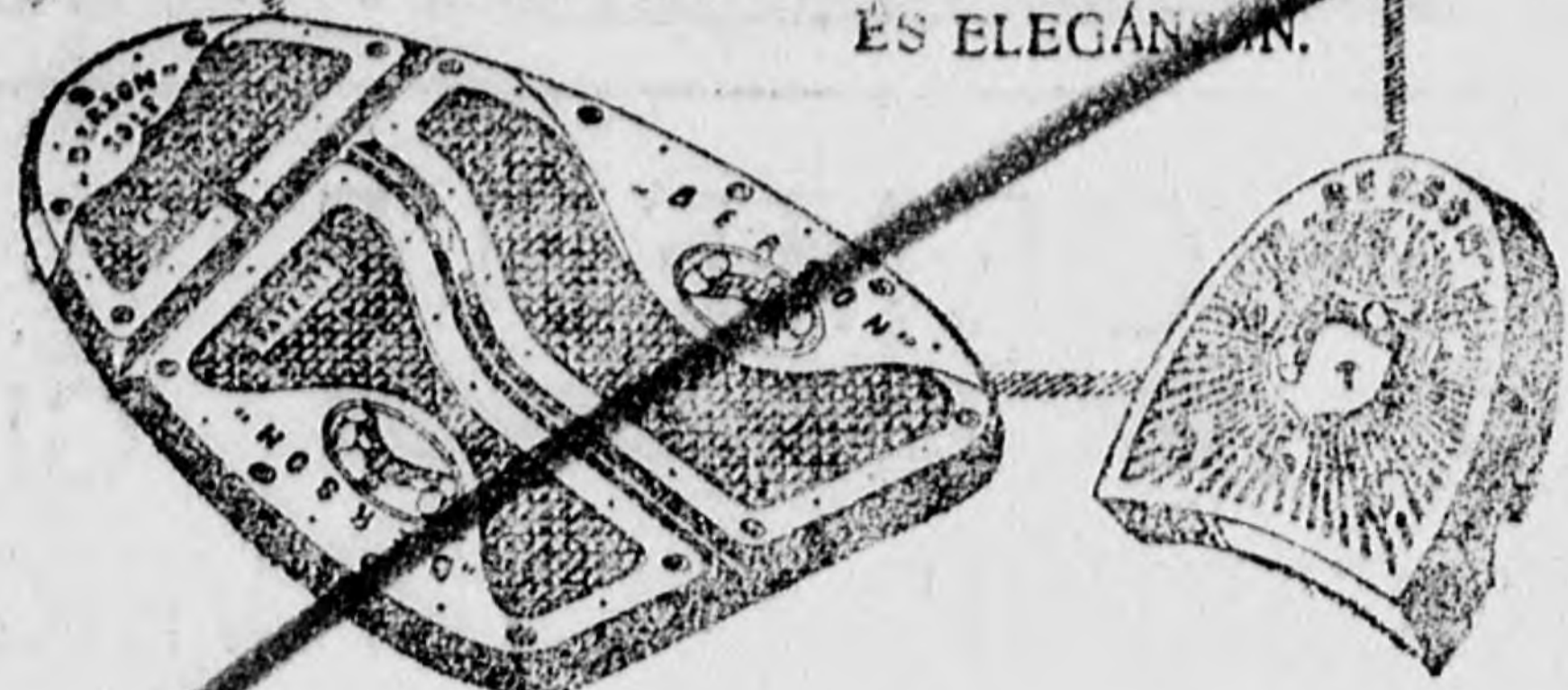
Petrinja.

BERSON

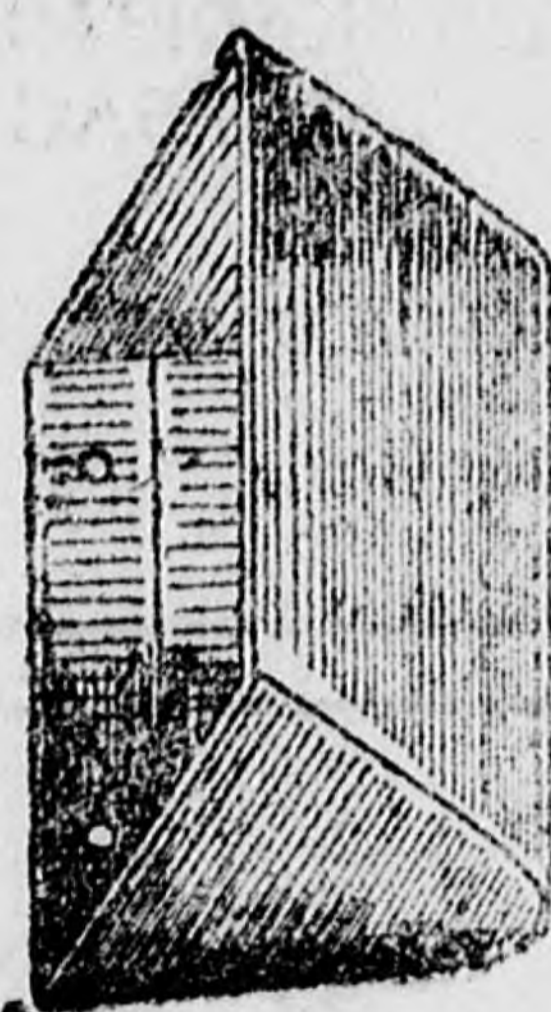
**GUMMISAROK
ÉS TALP**

MEGÓVJA LÁBBELIJÉT TARTÓSAN
ÉS ELEGÁNSAN.

Kapható minden jobb kiskereskedésben. Nagyban:
BERSON-KAUCSUK R. T. ZAGREB, WILSON-TRG 7

TÖMEGGYÁRTÁS!

ELEVATOR SERLEGER

AZ ÖSSZES MÉRETEKBEN.

Gabonaneműek (buzs, rozs, árpa), liszt, ércok, szén, salak, homok, agyag stb. emelésére.

„IRIS” Fém- és Pléháruipar
Ing. Faith Ferenc

NOVISAD, a temerini kapunál, a csatornán tul.

TELEFON: 35.

TÖMEGGYÁRTÁS!

NAGYBAN

KICSINYBEN

PAMUT

gyári raktár

elsőrendű világhírű gyárakból. Kapható minden minőségű

SZÖVŐPAMUT

legolcsóbb áron

ALEXANDER STERNBERG

szövőpamut gyári lerakat

OSIJEK I.

Desatičina ulica 30.

Interurban telefon 5-62 Interurban telefon

Közvetlen behozatal osztrák, cseh és angol gyárakból.

Mérsékelt árak!

Pontos kiszolgálás!

Raktáron tartok és azonnal szállítok:

elsőrendű
szerszámokat

és kelleket mesterek és iparosok részére.

Kipróbált legjobb ipari

gépek

fa, bádóg és fémegymunkálásra és minden meghajtásra.

Mindennemű
technikai kellek

készítmények vasból
készítmények acélból
készítmények gummiból
ajmatúrák
fecskeendők
csövek és tomlók
készülékek
manométerek
injektorok
csavarok

KISEL JAK

ZAGREB, Preradovičeva 9.
Telefon 18.

8350

Elfogad

gazdasági gépek javítását,
lokomobilok magánjáróvá,

benzinmotorok szivó gázra való átalakítását,

ártézi-kut szabadkifolyásra vagy szivattyúra való farását,

cséplőgarnitúrákat, külön cséplőket és lokomobilokat.

Vesz, szavatossággal elad és becserél.

VADÓCZ KÁROLY
géplakatos, Topola.
8271

Egy

I. fogtechnikus segédet keres

Dr. Rajković fogorvos
Novi Sad

8271

Vas- és fémöntvényeket

gyárt, nikkelez és galvanizál:

KRAUSZ

VELIKI-BECKEREK,
a törvénytudományi palota mellett.
TELEFON SZÁM 329.

Főmolnár

7507

Lehetőleg jugoszláv állampolgár, vagy legalább is csehoszlovák, megbízható, elsőrangú szakember, egy 12 vagonos jugoszláv malomba kerestetik. A malom berendezés Gazdasági-gépgyár féle. Eddigi működést, referenciákat, valamint az igények pontos körülírását tartalmazó ajánlatokat a kiadóhivatal továbbit „12 vagon” jelige alatt.

BIZOMÁNYBA

BŐRÁRUT KERESÉK

200.000 dinárig,

annak egy negyed részét készpénzzel fizetem, a többi összeget nagyobb ingatlan fedezettel. Ajánlatokat „BIZOMÁNY” jelige alatt a kiadóhivatal továbbit. 63

Elsőrendű örölt

Konyhasó

kapható kilogrammonként K 14.50-ért
juttatással együtt az

UNION”KERESKEDELMIR.T.
subotičai magtárában átvéve.

ELADÓK

Első Brünni gyártm. 200 HP. magas és alacsony nyomású állógőz gép 530/440—250/300 Volt Amper. egyenáramu generátorral közvetlenül kapcsolva. 220 Voltos egyenáramú dinamók vagy elektromotorok 12 HP.—200 HP.-ig. 3 Cornwall gőzkazán 10 atm. 100 m² m² tüzfelülettel. Víz tisztító és lágyító berendezés 15000. Vízszűrőberendezés 75000. Una szivattyú 75,000 liter teljesítő képességgel óránként. Különféle rezervoárok vaslemezből 3—20 köbméterig. Hidraulikus prések, zúzógépek, olajmagpörkölő, gőzre. Vadonhajó őrlehangerek 250/600, 300/600, 350/600, 350/300 mm. 100 fmtr 4” kútfúrósok, Mannesmann forcsövek 89 mm—200 mm-ig. Különféle forgó és préskarimák, csapok, víztolattyúk, gőzszelvények, mindenféle idomdarabok öntött vasból víz- és gőzre. Bordás fűtőtestek 70×2000 mm. 2 db fedett vasrezervár összesen 100 vagon befogadóképességgel, csővezetékekkel, 2 garnitúra 8-as magánjárógőzcséplőgép elevátorral. 4—6—8 HP. benzinmotor 5 HP. állógőz gép kazánal emelő szerkezettel, szállítható építkezéshez kiválóan alkalmas, egy kisebb gőzkazán 8 atm.

PETRÁSS LÁSZLÓ, VELIKI BEČKEREK.

ZSOLDOS

TANINTÉZET BUDAPEST,

VII., Dohány-utca 84. — Telefon József 124-47. sz.
a legjobban készít elő magánvizsgákra.

Akár esik eső, hó,
Decker-kalap mindig jó!

Decker R. és Fiai
kalapgyár
Žombolja.

40

ZSOMBOLYAI

HENGERGŐZMALOM

R. I.

Alapítva 1885. **DŽOMBOLJ** Alapítva 1885.

Őrleményei kitűnő minőségűknél fogva közkedveltek és keresettek.

Napi őrlőképesség 8 vagon.

Treisz gőztéglagyár Rt. Džombolj

Gyárt mindenféle
cserepet és téglát
Szabadalmazott :
átfedő és francia
dupla falcos
cserepek.

Hotel **REIF** Szálloda
Borkereskedés Sörraktár
DŽOMBOLJ

Tiszta és kényelmes szobák.
Kitűnő konyha. Mérsékelt árak!

Borok nagyban és kicsinyben!
Dungyerszki sörgyárainak főlerakata!

UNION R. T. KALAPGYÁR DŽOMBOLJ

Gyárt mindennemű kalapokat
és kalaptompokat.

P. F. Schmidt és Társai

cipőgyár Džombolj

Ajánlja elsőrangú gyártmányait min-
denmü cipőkben úgy formát mint
minőséget illetőleg.

Bakancsok!

Sandálok!

VENUS

fésű és gombgyár r. t. Džombolj
Vezérképviselőt és lerakat:
Bečkereki Népbank r. t. rövidáru osztálya

Készít mindennemű
fésűket,
hajdiszket,
kapcsokat,
öveket és karkötöket
műszaruból.

Hirdetéseket a világ összes lapjai részére felveszek!

Időt,
pénzt és
fáradtságot

talál meg, ha hirdetését hoz-
rám beküldi.

„Fuchs“

Nemzetközi hírlap és hirdetési
vállalat

Novisad, Kralj Petar ulica 13.

Hirdetmény.

Ezennel közhirrre tesszük, hogy Felügyelő Bizottságunktól nyert felhatalmazás alapján új osztályt létesítettünk

kis-jövedelmű betevők betétjeinek gyűjtésére
s ez az osztályunk működését már meg is kezdte.

Ezen osztály célja hogy alkalmat nyujtsunk a hivatalnokoknak, diákoknak, munkásoknak és a többi kis-jövedelműeknek, hogy megtakarított pénzüket 1 dinártól felfelé mint betétet nevükre elhelyezhessék és betétjüket mindennemű levonás nélkül évi

6% kamattal

kamatostassák.

A betét bármikor felmondás nélkül felvehető.

Ez az osztályunk különös gondot fordít arra, hogy az ezekből a betétekből származó esetleges jövedelemből külön alap létesíttessék a

szegény gyermekek és árvák

segélyezésére.

Minden betevő az első betét alkalmából betétjegyet kap, amely alapján a további befizetések költségmentesen teljesíthetők.

A betétek a

Zadružna Gospodarska Banka
sombori pénztáránál

délelőtt 9—12 és délután 3—5 óráig eszközölhetők.

Esetleges változások és fenti határozmányok kiegészítése kellő időben közhirrre tétetik.

**Pénzmegtakarítással magunkon
és másokon is segítünk!**

**Zadružna Gospodarska
Banka R.-T.**
sombori fióküzlete.

Aki betevőink közé akar lépni, jelentkezék személyesen vagy küldje be postán pontos címét és mi ellátjuk postabefizetési lapokkal, melyekkel a betétek költségmentesen küldhetők be.

Mosott vagy mosatlan

Cigája QUAPIUM

Mandóan vesz a
HARISNYA R.-T.
VELKI-BEČKEREK.

**Fifi Krem
és kölni viz**
készíti
**PINTÉR FERENC
SZENT JÓZSEF**
gyógyszer a nagytemplom
mellett. Subotica. 6659

Műlábak, műkezek,
egyenestartó
fűzők készítő
és javító műhelye
Schönbrunn Subotica,
Pašičeva 5. Telefon 275.

Hirdetéseket
a „Bácsmegyei Napló“
részére
Bajmokon
Gyetzai József könyv-
és papirkereskedése
vesz fel.

Vadászok!

Vadászfegyver és vadászlőszer
szükségletüket legolcsóbban

BATA V. FIA

Subotica, Aleksandrova u. 7.
vadászfegyver és vadászlőszer
nagykereskedésében szerezhetik be.

JANSEN FILS BELGA FEGYVERGYÁR
gyártmányainak eladása jótállás mellett.

Nagy raktár Bayard Ogris és Sauer
fegyverekben.

ANGOL ÉS NEMET PATRONOK.

Tessék próbavásárlást tenni.

Eladás nagyban és kicsinyben.

Állatokat preparálunk.

Árjegyzék ingyen.

S. H. S. KIR. LŐPORELADÁS

Masamód

önálló kézimunkásnő és diszitő nő
fizetéssel felvétetik.

Heiduska Mariska Subotica.

SZESZ-ÉLESZTŐ

naponta friss kapható

„Bačka“ Fabrika Spiritusa i Kvasca cégnél Subotica. — Telefon 875.

Asztalosmesterek és gyárosok figyelmébe!!!

Minden mennyiségű BLINDFURNIERT szállíthatok azonnal kisebb vagy nagyobb mennyiségben 3 és 2 m/m vastagságban 100—105, 105—105, 185—55 és 165—55 centiméter méretekben, avagy a feladandó méretek szerint ajánlattal szolgál

Spitzer Herman Sombor

Florján ul. 3. — Telefon 229. sz.

FÜGÉPÉSZT

keres március 1. belépésre vidéki malom. Első-rangú józan erélyes szakemberek, akiknek hosszabb üzemi (lehetőleg malomgyakorlatuk van), küldjék ajánlataikat koruk, eddigi működésük és családi állapotuk pontos megjelölésével „R. T. T.“ jelzére a kiadóhivatalba. 99

Reiner Lajos

fakereskedő

NOVISAD

Laze Kostića (Széchenyi) ul. 3.

9228

Telefon: IRODA 108.

Sürgöncym: „FORESTA“

Nagy raktár mindenféle épületfa- és deszkákban.

Nagy készletek prima fűtőfa

asztalosáruból minden méretben.

Fatelepek a Strand mellett.

Telefon: Telep 291.

KOVINI BANK R. T. FAOSZTÁLYA, KOVIN.

Épületfa; deszka, léc, zárlec, gömbfa, tűzifa, faszén.

Asztalosáru; erdei és csehszlovák lucfenyő keményfaáru.

Jutányos árak. — Nagy választék.

Modern berendezésű fűtőmunkálótelepünket jövő év elején üzembe helyezzük. Butorokra, építelműkakra és mindenféle tömegcikkre, ládák stb. gyártására rendeléseket már most elfogadunk.

Építésszek és építők figyelmébe!

Villanyerőre berendezett asztalos telep.

Az egész ország területére legjutányosabb áron készítünk megrendelések után, rajzok szerint, épület portál, üzletberendezéseket, parkettázást és butorokat legmodernebb kivitelben. — Ajánlatokat leggyorsabb eszközlünk.

SZENTI ÉS VIRÁGH CÉG, SUBOTICA

BENE SUDAREVIČ ULICA

Hölgyek figyelmébe!

Megérkezett

J. SUVAJDSIČ

Bécs legújabb

hölgyfürésza.

Fésülés, gondolás, Arc-ápolás, manikűr, Pipere cikkek nagy választékban

WEISZ NÓVÉREK

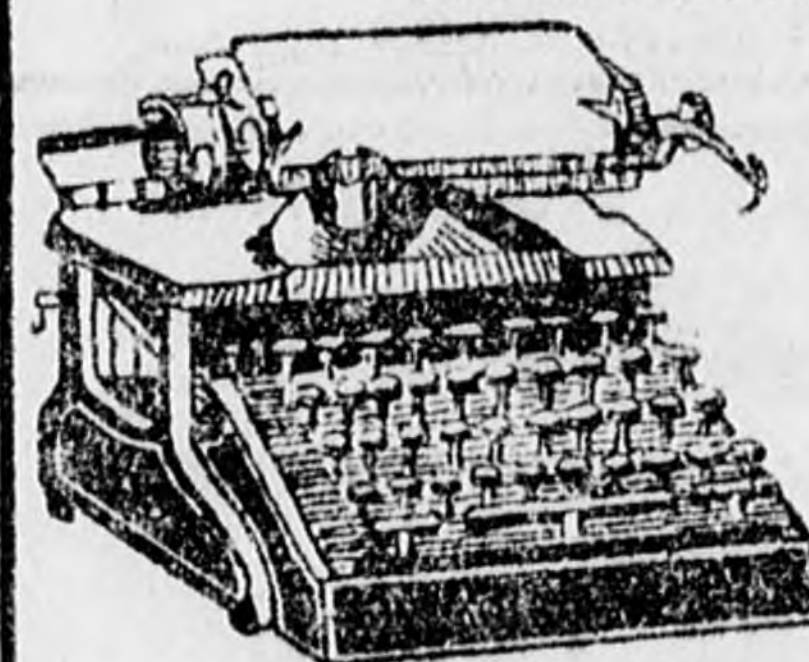
Rudičeva ulica 2.

ELADÓ

tárcsás tengeridaráló erőhajtásra óránként 3-400 agr. teljesítőképességgel. 1 drb egy hengeres és 1 drb. kéthengeres vízszivattyút egy és fél colos vezetősöveket, idomdarabokat, átvezető csapokat és gördülőkeleket. 1 drb. vízszivattyút gépet egy méterrel prést 70 cm átméretű rámpa és transzmissziókkal. Értekezés naponta 11-12-ig Pa'a Dobanováčki u. 28. Franknál Subotica. 9348

Összes legjobb gyártmányú írógépek

Sokszorosító, másoló, számozó és számoló gépek nagy raktára. 9499

Képviseletek: Continental, Remington, Adler, Kappe, Stoewwer Record, Torpedo, Century, Smith Premier, az összes létező írógépekhez alkatrészek, írógépkellékek, carbon papír, viaszpapír, amerikai írógépszallagok, irodai butor gyári lerakata. Vojvodina legnagyobb írógépjavitó műhelye, vállalunk átalakítást latinról cirilre, vagy tetszés szerinti, vagy évi karbantartást (kölföldi rendszer), Reclit, Cassa számoló és számozógépek javítását. Viszonylagos árszabványok 15 százalékos engedmény.

„JUST“ írógép és kellékek szaküzlete

Novisad, Kralja Petra-ulica 30, sz. — Telefon 95.

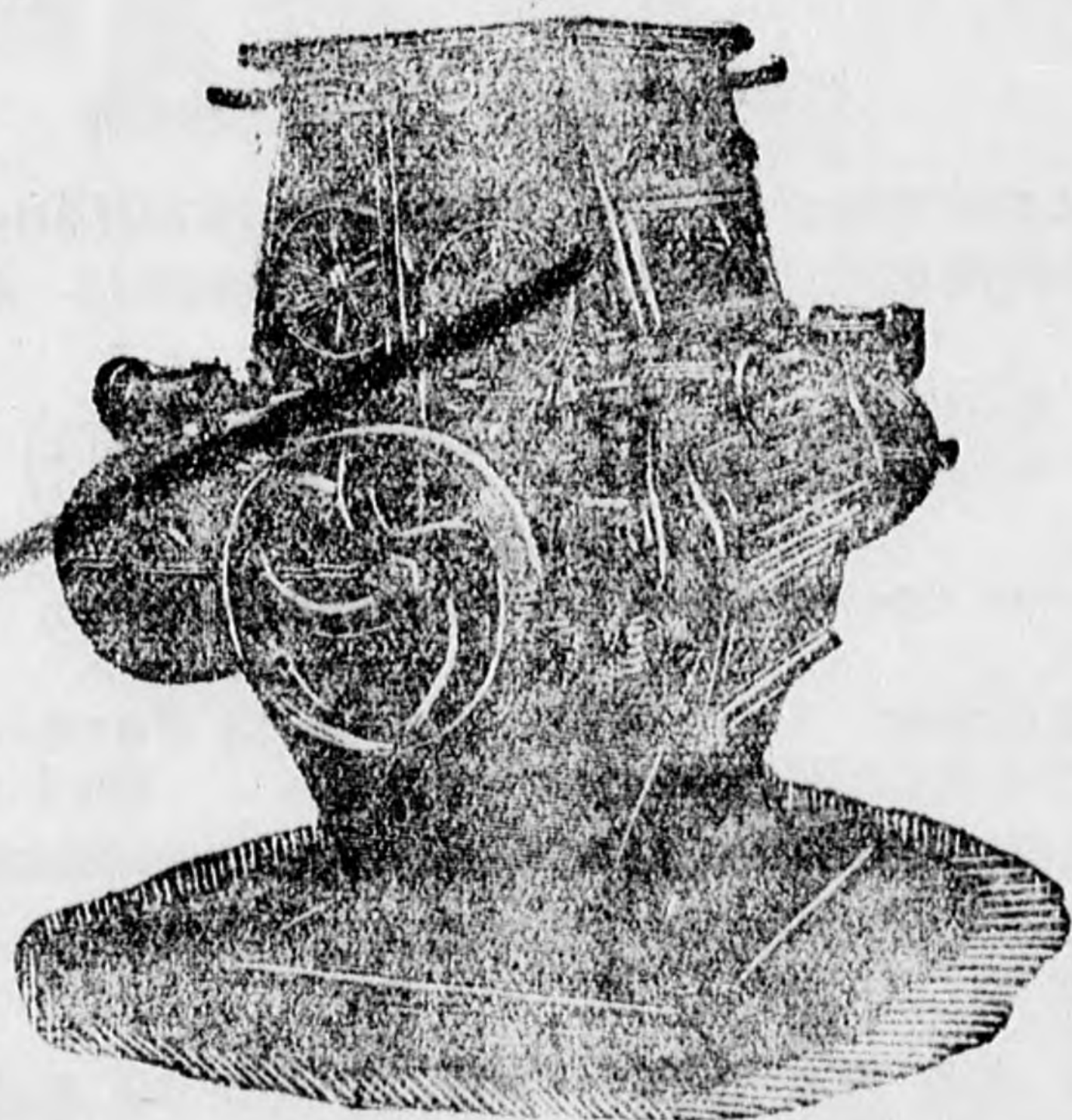
Henger székek, tarárok, gabonahámogatógépek, malomkövek, transmissió-tengelyek, gyűrűskenésű csapágyak, svjáci szitaselyem, kenderheverde, felvonóserlegek,

szívógáz- és

benzinmotorok,

esztergapadok, gyors- és kovácsfurógépek,

fúvók, tábori tűzhelyek, mindennemű kéziszerszámok KAPHATOK

Erdős Henrik és Társa

cégnél NOVISAD.

Zsák!

Ponyva!

Zsineg!

SCHIFF ABRAHÁM

zsák, ponyva- és zsineg nagykereskedő és készítő intézet

NOVISAD, FUTAKI UICZA 26. Telefon. 403. Fiókok: Beograd—Bécs—Budapest.

Új és használt jutazsákok minden méretekben. — Szalmazsákok nagyban: Len- és kenderzsákok. — Új és használt vízmentes ponyvák vagon- és cséplőgéphez. Ponyvaszövetek. Juta hessianok. Sader- és lenfonalak. Kenderzsinegek, minden vastagságban. Cérnák. Kéve- és szőlőkötözők. Malom- és kárpitos hevederek. Lópokróc- és takarók. Vízmentes munkásöltönyök és köpenyek. Hálók- és halászati cikkek. Kötéláru minden minőségben. Papirzsinegek. Kérjen árajánlatot. 7654

HAJÓS LAJOS

VILAMOSSZERELÉSI ANYAGOK ÉS KÉSZÜLÉKEK GYÁRA ÉS RAKTÁRA NOVI-SADON,

KRALJA ALEXANDRA-ULICA 17. SZ. SÜRGÖNYCIM: „RELAIS“ NOVI-SAD. TELEFON SZÁM 48

VEZÉRKÉPVISELETEK:

Dr. Siegfried Guggenheimer Nürnberg, mérőműszerek és tachométerek gyára, Hajós és Szántó elektromosgyárt Budapest villamosszerelési anyagok és készülékek gyára Koch & Sterzel Dresden transzformátorok gyára, Franz Kistorz Gommern szén és fémkefék gyára, Körting & Mathiesen Leipzig forgó váltoáramú árammérők és kandemlámpák gyára, Schott & Genossen Jena, „Sia“ árammérők gyára.

GANZ-MOTOR ÉS DINAMÓK BIZOMÁNYI RAKTÁRA

RAKTÁRRÓL SZÁLLIT:

mindenféle szerelési anyagokat és készülékeket, izzólámpákat, csupasz és szigetelt vezetékeket, szigetelő csöveket, valamint tartozékait, porcellán árukat, dynamókat, motorokat, műszereket, számlálókat, magasfeszültségű készülékeket, végül az összes gyengeáramú cikket.

Árajánlattal és mintával készséggel szogál.

Nizza

szappanok

a legjobbak.

Optalók figyelmébe!

Ingyenforgalmi iroda közvetíti birtokok, házak, szőlők és egyéb ingatlanok eladását és vételét

DECLEVA ENDRE PÉCS

Zsolnay Vilmos-utca 5.

Tüzifa!

I-a bükkhasáb, vegyeshasáb és gömbfa, továbbá baltázott donga legjobb minőségben waggonba rakva prompt szállítható
Danica Faipar- és Butorgyár Osijek.
 (Desatičina ulica 27.) — Telefon 404.

Meglepő olcsó!

beszerzési hely mindennemű
GYAPJUSZÖVETEK
 egyedül

STRASSER-nál

Subotica, Vilsonova ulica 46.

A volt tanítóképezde átellenében, a cukrázda mellett.

Eredeti szegedi édes-nemes

PAPRIKA

50—20—10 és 5 kg-os zsákokban, nagyban és kicsinyben kapható

LIJA ŠAGI

fűszer- és csemegetereskedésében
SUBOTICA, HUSPIAC

ŽIVORAD MIKIĆ

ÜGYVÉDI IRODAJA
 BEOGRAD
 ZELENI VENAC 2.

Végez mindennemű jogmegbízást — eljár bármely miniszteriumnál vagy hatóságnál, különösen agrárügyekben. Mint a pénzügyminiszterium volt tisztviselője különösen ajánlható adó- és kereskedelmi ügyekben, melyeket gyorsan és legsikeresebben intéz. Utleveléket lehető leggyorsabban megszerkez. Levelez szerbül és németül

„MECHANIK“

elektrotechnikai cikkek nagykereskedése

Tulajdonos:

MEIDER REZSŐ

Vilsonova ulica 16. Fazekas ház.

Ajánlja az összes elektrotechnikai cikkekben gazdagon felszerelt raktárát.

Elsőrendű anyag. Legolcsóbb napi árak.

Aránylattal készséggel szolgál.

Hengerek csiszolását és rovátkolását

a legmodernebb géppel pontosan és olcsón végzi a

Bánáti Hengermalom Részvénytársaság
 Veliki Kikinda.

9190

„JE-KA“ TEA

a legjobb,
 legfinomabb,
 legolcsóbb.

Kérjen mindenütt „JE-KA“ teát!

A legfinomabb

„JE-KA“

csokoládét és csokoládékülönlegességeket gyártja csakis a

Coniserie „JE-KA“ Zagreb

csokoládé-

és csokoládékülönlegességek gyára.

Kérjen mindenütt „JE-KA“ deszertet!

Tüzifa!

I-a bükk, gyertyán, tölgy, cser, köris hasábok gömbmentesen esetleg gömbbe waggontételekben azonnali szállítással ajánl

„Kaloria“

Tüzelő anyagkereskedés
 Subotica Senčanski-put
 Telefon 512.

9217

Fontos vaskereskedőknek

PETRIĆ & KRSTIĆ

vaskereskedők
 BEOGRAD—SAVA

A következő cégek egyetemesítói:

A. Supan, Kronmujtatógyár,
 Lesnhardt & Co. Berlin, Schönberg
 eredeti H-patkószarok gyár.

Mindkét gyár gyártmányaiból minden mérethben legelőnyösebb árak mellett állandó nagy raktár.

9504

Gazdák figyelmébe!!

Elsőrendű darabok

ROMÁN KŐSÓ

kapható 1300— koronáért métermázsánként az

„Union“ keresk. r.-t.

subotica-i magtárában átveve

9873

Elsőrendű vágott bükkfa házhoz mértéve

200 korona.

Ajánlunk kőszómet, faszómet waggontételeiben, mérsékelt áron

Vuković és Társa

Lička ulica 9. sz. (Senčanski putból befordulni.)
 Telefon 450.

9222

Fagykenőcs

fagyást pár nap alatt tökéletesen meggyógyít.

Kapható:

LACKNER DROGERIÁBAN

Kralj Aleksandra ulica, Hotel Nacionalat szemben.

Hosszabb időre kiadó

Adán, közvetlen a községi mellett a villamostelep gépháza amely nemcsak vagy gyárhelyiségnek nagyon alkalmas. Helyiség megtekinthető Adán s érdeklődőknek felvilágosítással szolgál a
STARIBEČEJI VILLAMOSTELEP.

LIFKA BIOSKOP

JOE MAY mindeddigit
 főműködő remekműve.

Hindu síremlék

III. részben.

Főszereplők: Mya May, Olaf Föns, Erna Morena,
 Conrad Veidt, Lya de Putti.

Eddig még nem látott pazar pompával elkészített film, a világ legjobb színészeinek közreműködésével.

Első bemutató nap

január 11-én
 csütörtökön.